

Mahia 17 ApS

Kærup Industrivej 12
4100 Ringsted

CVR nr.: 28527411

Årsrapport

1. januar 2019 – 31. december 2019

**Årsrapporten er fremlagt og godkendt på selskabets
ordinære generalforsamling den 3. april 2020**

Dirigent: Torbjørn Malmsteen

Indhold

Virksomhedsoplysninger	3
Hoved- og nøgletal	4
Året i hovedtal	5
Ledelsesberetning	6
Ledelsespåtegning	33
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	34
Resultatopgørelse.....	37
Balance	38
Egenkapitalopgørelse	40
Pengestrømsopgørelse	41
Noter.....	42
Anvendt regnskabspraksis.....	56

Virksomhedsoplysninger

Bestyrelse

Jesper Lok, formand

Direktør Michael August Bonde Christiansen, næstformand

Markedsdirektør Truls Fjeldstad, næstformand

Driftsdirektør Geir Hov

Direktør Jens Peter Toft

Købmand Søren Engberg

Købmand Jan Jæger*

Adm. direktør Tore Bekken*

Personlig assistent Liza Jensen**

Ejendoms- og koncernindkøbsdirektør Kennet Berlin**

Regnskabsassistent Jonas Jørgensen **

*Observatør

**Medarbejdervalgt medlem

Direktion

Koncernchef Tomas Pietrangeli

Koncernøkonomidirektør Henrik Christiansen

Revision

PricewaterhouseCoopers, Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Ejerforhold

I overensstemmelse med selskabsloven skal oplyses at følgende anpartshavere er registreret som indehavere af mere end 5 % af selskabskapitalen i Mahia 17 ApS;

NORGESGRUPPEN DANMARK ApS (48,9%), København Ø

KFI Figros ApS (41,5%), Kgs. Lyngby

Hoved- og nøgletal

Mahia-koncernens resultat før skat blev i 2019 på -92 mio. kr. mod -222 mio. kr. i regnskabsåret 2018. Omsætningen blev 17,2 mia. kr., hvilket er 0,2 mio. kr. lavere end i 2018.

Årets samlede investeringer i immaterielle og materielle anlægsaktiver var 235 mio. kr. Antallet af fuldtidsansatte medarbejdere i året var i gennemsnit 3.260 mod 3.412 i 2018, hvilket er et fald på 152 medarbejdere.

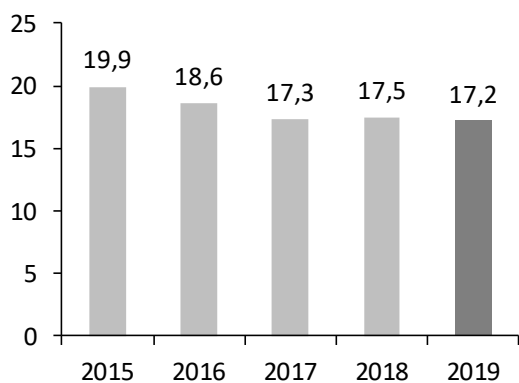
Mahia-koncernens udvikling kan beskrives ved følgende hoved- og nøgletal.

MIO.KR.	2019	2018	2017	2016	2015
Resultatopgørelse					
Omsætning	17.165	17.447	17.349	18.592	19.932
Resultat før af- og nedskrivninger (EBITDA)	197	114	-221	53	250
Resultat før goodwillafskrivninger (EBITA)	-20	-146	-576	-498	-163
Resultat af primær drift (EBIT)	-31	-177	-614	-525	-189
Finansielle poster, netto	-61	-45	-40	-31	-32
Resultat før skat	-92	-222	-654	-556	-221
Årets resultat	-91	-225	-650	-638	-187
Balance					
Balancesum	3.693	3.929	4.268	4.105	4.891
Investeret kapital	1.029	994	1.357	1.154	1.517
Investering i materielle anlægsaktiver	155	105	216	395	288
Egenkapital	42	52	233	307	951
Moderselskabets aktionærs andel af egenkapitalen	4	17	204	282	934
Pengestrømme					
Pengestrømme fra:					
Driftsaktiviteter	35	137	-240	-109	268
Investeringsaktiviteter*	-185	-169	-293	-434	34
*Heraf investeringer i immaterielle og materielle anlægsaktive	-235	-167	-282	-469	-359
Finansieringsaktiviteter	8	27	370	-35	-33
Årets forskydninger i likvider	-142	-4	-163	-578	269
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	3.260	3.412	4.159	4.106	4.188
Nøgletal					
EBITA-grad	Neg.	Neg.	Neg.	Neg.	Neg.
Afkastningsgrad (afkast på investeret kapital)	Neg.	Neg.	Neg.	Neg.	Neg.
Egenkapitalandel	1,1%	1,3%	5,5%	7,5%	19,4%
Forrentning af egenkapital	Neg.	Neg.	Neg.	Neg.	Neg.

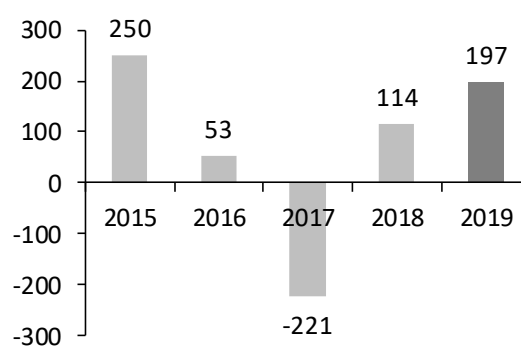
Der henvises til definitioner i afsnittet om anvendt regnskabspraksis.

Året i hovedtal

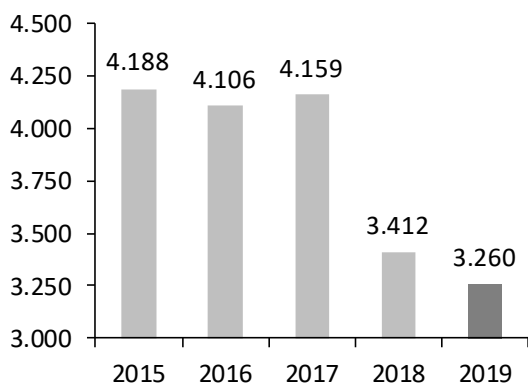
Omsætning (mia. kr.)

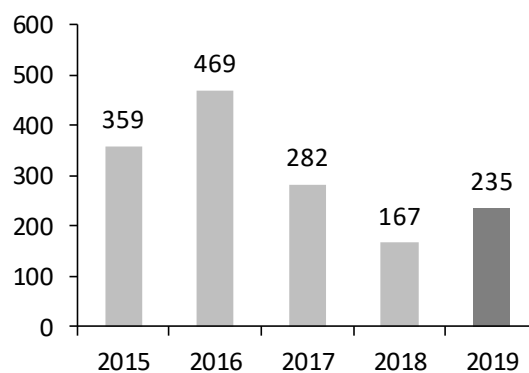
EBITDA (mio. kr.)

Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere

Investeringer (mio. kr.)

Ledelsesberetning

VÆSENTLIGSTE AKTIVITETER

Mahia-koncernen er en af landets største dagligvarekoncerner, og består af følgende tre forretningsområder:

- detail
- logistik
- foodservice

I 2019 var Mahia-koncernen blandt de fire største aktører på det danske fødevarermarked og således en ledende partner, når der købes ind i supermarkeder og kiosker eller spises på restauranter, fastfood-barer eller i kantiner.

Mahia-koncernen står bag dagligvarekæderne MENY, SPAR, Min Købmand og Let-Køb. Størsteparten af butikkerne i MENY, SPAR, Min Købmand og Let-Køb bliver drevet af selvstændige købmænd. Samlet set omfatter det over 500 butikker i hele landet.

Dagligvarekæderne i Mahia-koncernen bliver, ligesom andre uafhængige dagligvarebutikker, serviceret af Dagrofa Logistik, som er placeret i Vejle og også har terminaler i Herning og Ringsted.

Dagrofa Foodservice, der er en af landets førende leverandører af fødevarer til alle typer af professionelle køkkener, er landsdækkende med Cash & Carry-butikker og har terminaler i Ishøj og Middelfart. Dagrofa Foodservice tilbyder et af markedets bredeste og stærkeste sortimenter fra blandt andet dedikerede specialistselskaber som: Strandbyfisk, Grambogård, Grøn Fokus, Prima frugt og HKI Ost.

#STÆRKERESAMMEN

I slutningen af 2018 godkendte Dagrofas bestyrelse koncernens nye, treårige koncernstrategi, #StærkereSammen.

Strategien omfatter fem koncernprioriteter:

1: Optimere koncern footprint - udnytte synergier og reducere omkostninger/kompleksitet.

2: Stabilisere/forbedre indtjeningen i Foodservice - øge rentabiliteten af kunder og specialistselskaber og videreudvikle engrosbutikkerne.

3: Optimere indkøb - forbedre indkøbsbetingelser på tværs af koncernen, bl.a. ved at arbejde tættere og bedre sammen.

4: Forbedre indtjeningen i butiksnet - så vi sikrer os, at strategien i høj grad kommer købmændene til gavn.

5: Skabe en platform for fremtidig vækst - gennem samarbejder, opkøb og et øget fokus på digitalisering.

Målet med strategien er at gøre Mahia-koncernen profitabel i 2021.

GODT PÅ VEJ

I 2019 udgjorde Mahia-koncernens resultat før afskrivninger (EBITDA) 197 mio. kr., og Mahia-koncernens resultat før goodwill-afskrivninger (EBITA) udgjorde -20 mio. kr.

Mahia-koncernens resultat før skat blev i 2019 på -92 mio. kr. og efter skat på -91 mio. kr.

Resultatet er en forbedring på 134 mio. kr. og viser, at Mahia-koncernen er på rette vej, selvom koncernen ikke er i mål endnu.

Fremgangen i resultatet skyldes ikke mindst strategien #StærkereSammen, og særlig glædeligt er det, at købmændenes indtjening er forbedret i 2019 drevet af effektiviseringer og indkøbsforbedringer.

Koncernen har målrettet arbejdet med at samle og udnytte synergier og kompetencer på tværs af koncernens tre forretningsben, detail, grossist og foodservice.

I 2019 har arbejdet med #StærkereSammen i Mahia-koncernen bl.a. betydet:

En bedre udnyttelse af synergierne på tværs

Mahia-koncernen har i 2019 gennemført over 30 store projekter på tværs af koncernen.

Koncernen har blandt andet udnyttet synergierne på tværs og simplificeret arbejdsgange ved for eksempel at have fælles distribution mellem Dagrofa Foodservice og Dagrofa Logistik til conveniencekunder.

I 2019 er Frugt & Grønt, udvalgte kategorifunktioner og HR, Økonomi og IT sammenlagt på tværs af koncernen.

Kompetencer udnyttes på tværs

Mahia-koncernen har blandt andet brugt kompetencerne ved at øge fælles strategiske leverandørsamarbejder og fælles forhandlinger på tværs af Kategori, kæder, Dagrofa Foodservice og Dagrofa Logistik, hvilket har udmøntet sig i et bredere og mere spændende sortiment til kunderne.

OMKOSTNINGER REDUCERET

Mahia-koncernen har i 2019 haft en omkostningsreduktion på 48 mio. kr. (over 100 mio. kr. på sammenligneligt grundlag) ved blandt andet at udnytte synergierne og kompetencerne på tværs af hele koncernen.

MENY

MENY har et af Danmarks bredeste fødevarsortimenter med alt fra et stort udvalg af gourmetprodukter til prisbillige basisvarer. MENY er drevet af faguddannede MADarbejdere med passion for fødevarer og med den lokale købmand i front.

MENY fastholder deres markedsandel i 2019 på sammenligneligt grundlag. Et antal butikker er i større eller mindre grad moderniseret i løbet af året og fire nye butikker er åbnet i Aalborg Østre Havn, Fredericia, Risskov Brynet og Skanderborg. MENY Viborg Fabriksvej har desuden gennemgået en totalmodernisering.

Landbrug & Fødevarer kårede MENY som vinder af slagterprisen, mejeriprisen og frugt- og grøntprisen – dermed løb MENY med alle tre fødevarerpriser i 2019.

Dansk Erhverv, Dansk Handelsblad og ZBC kårede i efteråret 2019 butikschef Sander Dick-Nielsen fra MENY Værløse som vinder af Danish Retail Award 2019.

Som et nyt tiltag i kampen mod madspild er Whywaste's app-program (Semafor) udrullet i hele MENY-kæden i 2019. Systemet hjælper med at reducere madspild betydeligt, da det giver butikkerne et langt bedre overblik over datoudløb.

Med udgangen af 2019 relancerede MENY sit digitale loyalitetsprogram med en ny brugerplatform, en række nye kundevendte funktioner samt et helt nyt design. Med relanceringen belønnes de mest loyale kunder med ekstra besparelser og gode tilbud.

SPAR

Som en af de lokale er SPAR det stærke lokale supermarked, der giver overskud i hverdagen via et relevant og moderne sortiment. SPAR-butikkerne drives af engagerede lokale købmænd, som har tilpasset sortiment og koncepter til kundernes behov i lige præcis deres lokalområde.

I 2019 har et større antal købmænd valgt at investere i markante moderniseringer, ombygninger og udvidelser. Heriblandt SPAR Klitmøller som i 2019 blev nomineret til Danish Retail Award.

SPAR har i 2019 åbnet butikker bl.a. i Fredericia, Tvis og Brovst, og i august slog SPAR dørene op til en helt ny butik på Teglnholmen i København. Butikken er udviklet i tæt samarbejde med SPAR International og

bygget efter det nyeste SPAR koncept, hvor der er fokus på at skabe en inspirerende og moderne indkøbsoplevelse med convenience og frugt & grønt i højsædet. På Teglnholmen testes nye koncepter og sortimenter bl.a. SPAR Natural, der består af et bredt udvalg i forskellige segmenter bl.a. "fri for", veganer, vegetarisk, biodynamisk og økologi.

I 2019 blev SPAR hovedsponsor for projekt Ren Natur. Ren Natur støtter op om tre vigtige fokusområder for SPAR; nemlig at skabe et rent og rart lokalområde, støtte lokale foreninger samt passe på naturen.

Med udgangen af 2019 relancerede SPAR loyalitetsprogrammet "SPAR Sammen" med en ny brugerplatform, en række nye kundevenlige funktioner samt et helt nyt design. Med relanceringen af "SPAR Sammen" belønnes de mest loyale kunder med ekstra besparelser og gode tilbud, så det er blevet endnu mere attraktivt at handle lokalt.

MIN KØBMAND

Min Købmand er den lokale købmand med et smallere grundsortiment end SPAR, hvor købmændene har en stor frihed til at tilpasse sig lokalt. Butikkerne i Min Købmand har et bredt udvalg af tillægsydelser bl.a. bager, vareudbringning, pakkeudlevering samt udlevering af apotekervarer.

I mange af de mindste bysamfund er købmanden den sidste lokale butik. Købmanden fungerer som hele lokalsamfundets samlingspunkt. I 2019 har Min Købmand-kæden oplevet en tilgang på otte butikker, som er helt eller delvist finansieret via crowdfunding fra borgerne.

Med borgerprojekterne indtager kæden en vigtig dagsorden omkring nærhed, lokal forankring og moderne fællesskaber, hvilket vil spille en markant rolle i udviklingen af Min Købmand-kæden de kommende år.

I 2019 lykkedes det at bremse udviklingen i nedgang af butikker, og med Min Købmandkædens nye strategi er der formuleret mere end 20 projekter, der skal medvirke til, at udviklingen helt vendes.

LET-KØB

Let-Køb-kæden består af små købmandsbutikker. Alle butikkerne er drevet af selvstændige købmænd. Butikkerne har lokale serviceydelser og et varesortiment, der er fuldstændigt tilpasset butikkens beliggenhed og kundegrundlag.

I 2019 har Let-Køb haft en fremgang i antallet af butikker i et marked for minimarkeder og kiosker, som generelt er udfordret. Let-Køb-kæden har et stærkt fællesskab, hvor købmændene hjælper hinanden på tværs af butikkerne. Flere butikker i Let-Køb har påbegyndt moderniseringsprojekter og udvidelser i 2019.

DAGROFA LOGISTIK

Dagrofa Logistik er Dagrofas salgs- & logistikselvskab og er samtidig fødevarerleverandør til hele Danmark. Dagrofa Logistik leverer dagligvarer til Dagrofas egne kæder, til kiosk- og conveniencekunder samt andre supermarkedskæder i Danmark og på eksportmarkeder.

Dagrofa Logistik vandt i 2019 en ny stor strategisk partner indenfor kiosk- og convenience-sektoren. Kontrakten med Q8 starter den 1. marts 2020.

I 2019 fik eksportaktiviteterne yderligere kraft med en ny eksportfunktion, der skal opsøge salg til europæiske og oversøiske kunder. Det gav pote ikke mindst på de Nordatlantiske markeder, hvor Dagrofa Logistiks position blev styrket yderligere.

Dagrofa Logistik har løbende fokus på effektivisering og optimering. I 2019 omfattede det bl.a. implementering af nyt varestyringssystem.

DAGROFA FOODSERVICE

Dagrofa Foodservice er en af landets førende leverandører af fødevarer til alle typer af professionelle køkkener. Kundegruppen tæller blandt andet restauranter, caféer, hoteller, kantiner og kiosker, som gennem Dagrofa Foodservices forskellige kanaler bliver serviceret med målrettede sortiments- og servicetilbud. Dagrofa Foodservice har et af de stærkeste og mest lokale salgs- og distributionsnet i Danmark.

2019 har været kendetegnet af en vellykket økonomisk turnaround og fornyet optimisme i Dagrofa Foodservice. Strukturen er forenklet, og der er gennemført store besparelser.

Et tættere samspil med den øvrige del af koncernen har gjort det muligt at udnytte synergier i administration og indkøb. En forbedret kunde- og leveringsservice har styrket kundetilfredsheden, og en klar forretningsplan med fokus på at være den professionelle fødevarepartner har skabt en tydelig fælles retning. Virksomheden er blevet forstærket med nye erfarne kræfter i ledergruppen, blandt andet en ny salgsdirektør, en ny logistikdirektør og en ny kædedirektør for butikkerne.

Dagrofa Foodservice vandt i maj måned Ishøj Kommunes erhvervspris, som blev tildelt for at have ført mange nye arbejdspladser til Ishøj og for at tage et stort ansvar for lokalområdet.

I august måned samledes Dagrofas vidtforgrenede foodserviceaktiviteter i én stærk sammenhængende enhed, under navnet Dagrofa Foodservice.

Den første Dagrofa Foodservice-butik åbnede i Silkeborg i november med ny butiksinretning og et øget fokus på kundeoplevelsen, blandt andet i form af en afdeling med lokale produkter, flere friskvarer og et centralt placeret café- og salgsområde.

PRIVATE LABEL

Mahia-koncernen markedsfører en lang række egne private label brands blandt andet: Grøn Balance, Gestus, First Price og OMHU.

Egne brands er et forretningsområde, hvor koncernen forventer yderligere vækst de kommende år, herunder for mærket Grøn Balance, som dækker bæredygtighed såvel som økologi. Også på convenience-markedet opleves stor interesse for private label-produkterne.

I 2019 indgik Mahia-koncernen et samarbejde med Dansk Affaldsforening, Kommunernes Landsforening og Miljøstyrelsen om anvendelse af piktogrammer på Mahia-koncernens egne brands. Mahia-koncernen er den første i dansk dagligvarehandel til at benytte piktogrammerne, som viser, hvordan emballagen skal affaldssorteres.

FORVENTNINGER TIL 2020

Overordnet set er det vurderingen, at den øgede konkurrence på dagligvare- og foodservicemarkedet vil fortsætte de kommende år. Implementeringen af koncernens strategi, #StærkereSammen, fortsætter i 2020 med fokus på at finde synergier på tværs af koncernen, som skal være med til at sikre koncernen og de tilknyttede købmænd øget vækst og indtjening. Implementeringen har forløbet og forløber planmæssigt.

Vores oprindelige forventninger til udviklingen i 2020 var, at Mahia-koncernen ville opnå en omsætning på samme niveau som i 2019, ligesom det forventedes, at EBITDA ville blive forbedret som følge af strategien #StærkereSammen.

Som følge af COVID-19-situationen, kan det imidlertid ikke undgås, at det finansielle resultat for Mahia-koncernen vil blive påvirket negativt i forhold til vores oprindelige forventninger, men det er meget vanskeligt på nuværende tidspunkt at udtale sig om omfanget heraf. Situationen er usikker i forhold til det videre forløb af epidemien, herunder de økonomiske konsekvenser det vil have, men det er for nuværende ledelsens forventning, at detailforretningen og Dagrofa Logistik vil få en positiv økonomisk effekt af virussen som følge af et kanalskifte - udebespisning vil falde, mens hjemmebespisning vil stige. I Dagrofa Foodservice står det derimod klart, at COVID-19 vil få en negativ effekt, idet aktivitetsniveauet i specielt den udkørende forretning vil blive påvirket negativt, og der ventes også en negativ effekt i cash & carry-butikkerne, idet disse også betjener kundesegmenter, som er ramt af virussen.

USIKKERHED VED INDREGNING OG MÅLING

Der er ikke forekommet usikkerhed ved indregning og måling i årsrapporten.

USÆDVANLIGE FORHOLD

Koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt resultatet af koncernens aktiviteter og pengestrømme for 2019 er ikke påvirket af usædvanlige forhold.

RISICI I DETAILBRANCHEN

Udover den allerede omtalte usikkerhed i forbindelse med COVID-19 er Mahia-koncernen, som andre aktører i detailbranchen, udsat for en række risici, der kan have indvirkning på Mahia-koncernens eksistens og foretagender, herunder:

- Kriser og fejl, der ikke håndteres hensigtsmæssigt og dermed skader Mahia-koncernens og detailkædernes omdømme.
- Skift i indkøbsmønstre. For eksempel hvis dagligvarehandlen i højere grad bevæger sig over mod onlinesalg, eller at der opstår øget fokus på discountsupermarkeder, og koncernens kunder dermed ikke længere køber ind i supermarkeder eller de mindre lokale butikker, som Mahia-koncernens detailforretning består af.
- Ændring i forbrugsmønstre som koncernen ikke formår at imødekomme og efterleve. Et eksempel kunne være, at danskerne i højere grad fravælger kød, og Mahia-koncernen ikke formår at tilbyde attraktive og sunde alternativer til denne vare.

- Eventuelle begrænsninger i evnen til løbende at finansiere den daglige drift og investere i nye tiltag.
- Direkte overtrædelse af regler og lovgivning, der kan skade koncernens evne til at operere på forskellige områder i foodservice-, logistik- og detailindustrien.
- Den stadigt accelererende digitalisering medfører risici ved nedbrud på IT-systemer samt cyberkriminalitet.

REDEGØRELSE FOR SAMFUNDSANSVAR OG DET UNDERREPRÆSENTERET KØN IHT ÅRSREGNSKABSLOVEN § 99A OG 99B

Mahias redegørelse for samfundsansvar bygger i al væsentlighed alene på aktiviteter i datterselskabet Dagrofa, hvorfor Mahias redegørelse for samfundsansvar er identisk med Dagrofas.

ANSVARLIGHED I MAHIA 2019

Mahia har som ansvarlig dagligvarekoncern et ansvar for at gøre en forskel og for at agere ansvarligt i forhold til miljø, klima, sortiment, samfund og medarbejdere. Mahias CSR-fokus skal være med til at skabe et mere bæredygtigt forbrug i såvel private hjem som i foodservice samt danne grundlag for en ansvarlig forretning.

Vores ansvarlighedsindsats er struktureret om fire overordnede områder:

- Ansvarlig virksomhed,
- Ansvarlig butik,
- Ansvarligt sortiment, og
- Ansvarlig arbejdsplads.

Dagrofa, og dermed også Mahia, har med "Letter of Commitment" for Gøbal Compact til FN, forpligtet os til at arbejde strategisk med vores sociale ansvar, og det er et ansvar, som vi tager alvorligt. Struktureret omkring vores fire indsatsområder, engagerer vi os i, og har taget en lang række initiativer, der markant vil påvirke vores aftryk i samfundet.

I denne rapport giver vi et overblik over de mange CSR-initiativer vi har arbejdet med i 2019. Særlig emballagetiltag har været i fokus i 2019. Emballage har mange vigtige funktioner. Den beskytter varen, og den forlænger varens holdbarhed. Korrekt emballering er derfor vigtig i forhold til at undgå madspild, men korrekt emballage er også vigtig i kampen for mere bæredygtige valg. Derfor er vi optaget af, at den emballage, der er rundt om vores varer, bliver genanvendt så meget som muligt. Enten som ny emballage eller til andre formål.

Ansvarlighed i dagligvarebranchen vedrører ikke kun varer, drift og arbejdsplads – ansvarlig kommunikation på et sagligt grundlag er afgørende, idet kommunikationen reelt kan hjælpe samhandelspartnere og forbrugerne til at tage skridt i den rigtige retning.

CSR og ansvarlig virksomhedsførelse er blevet en integreret del af virksomhedsstrategien for Mahia, men skal vi for alvor gøre en forskel for miljø, klima og samfundsudfordringer, er der også brug for samarbejde

mellem de forskellige aktører i dagligvarebranchen, kommuner og andre myndigheder. Derfor har mange af Mahias tiltag i 2019 foregået i samarbejde med andre aktører.

Der er brug for en indsats på mange fronter og fra mange aktører, hvis vi reelt skal reducere klimaproblemet og trække på jordens ressourcer.

Fælles udfordringer løses bedst i fællesskab.

OM MAHIA

Mahia er en af landets største dagligvarekoncerner, og ejes af KFI Erhvervsdrivende Fond, selvstændige købmænd samt NorgesGruppen.

Mahia-koncernen består af tre overordnede forretningsområder: detail, grossist og foodservice.

Koncernen driver kæderne MENY, SPAR, Min Købmand og Let-Køb. Langt hovedparten af detailbutikkerne ejes og drives af dygtige, selvstændige købmænd, og Mahia-koncernen ejer kun en mindre del af de tilknyttede detailbutikker.

Det fri købmændskab betyder, at butikkerne kan agere med ægte engagement og større nærhed til kundernes ønsker med udgangspunkt i de specifikke vilkår i lokalområdet.

Dagligvarekæder i Mahia-koncernen serviceres af Mahia koncernens salgs- og logistikforretning, Dagrofa Logistik, som er en af Danmarks førende fødevareregrossister. Dagrofa Foodservice er en af landets ledende leverandører til foodservicesektoren i Danmark og gennem Dagrofa Foodservice driver Mahia desuden 30 Cash & Carry engrossupermarkeder og Catering Engros.

MENY

MENY er en fødevarer- og supermarkedskæde med fokus på de gode råvarer og specialiteter samt et stort og spændende udvalg inden for blandt andet ferskvarer, vin samt frugt og grønt. MENYs medarbejdere er MADarbejdere. De er faglærte slagtere, fiskehandlere, ostemestre, detail-sommelier og GrøntGastronomer.

SPAR

Som en af de lokale er SPAR et stærkt lokalt forankret supermarked i både mindre og større byer på tværs af hele Danmark. Hovedparten af SPAR-butikkerne drives af selvstændige købmænd med fokus på lokalt engagement som grundstenen i kædens DNA. Som medlem af SPAR International, er SPAR i Danmark en del af verdens største sammenslutning af selvstændige købmænd.

MIN KØBMAND

Min Købmand er mindre lokale dagligvarebutikker, hvor nærheden til lokalsamfundet er omdrejningspunktet for alle butikkens aktiviteter og eksistensgrundlag.

LET-KØB

Let-Køb er små dagligvarerbutikker. Kæden er en 100 % frivillig kæde, hvor alle butikkerne drives af selvstændige købmænd med en af markedets største frihedsgrader. Let-Køb har et lokaltilpasset sortiment samt lokalt differentieret tilvalg af serviceydelser.

DAGROFA FOODSERVICE

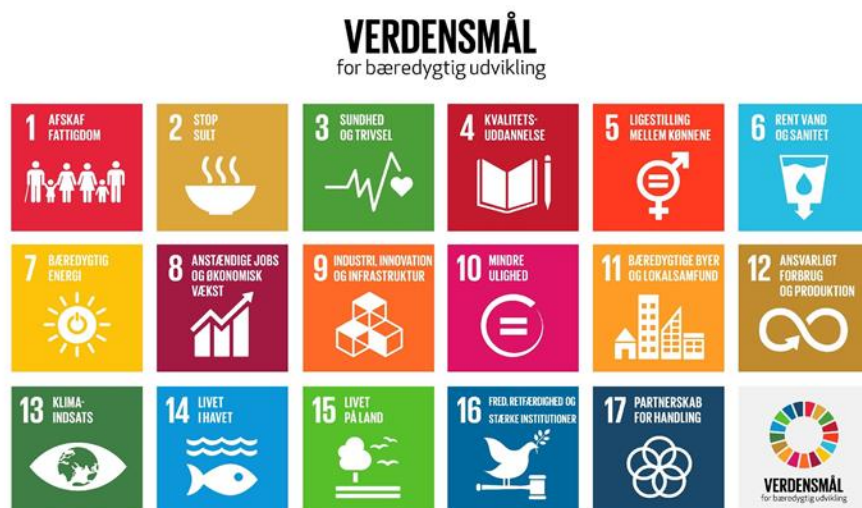
Udover de fire dagligvarekæder ejer Mahia også det selvstændige datterselskab Dagrofa Foodservice, som er en af Danmarks største aktører på foodservicemarkedet med udkørende forretning, der leverer fødevarer til hoteller, kantiner og restauranter i hele landet, de ejer desuden engrosbutikker, der udgør Danmarks største Cash & Carry kæde. Gennem specialistselskaberne tilbyder Dagrofa Foodservice sine kunder den ypperste kvalitet indenfor kød, fisk, ost og økologi, bl.a. med leverancer til nogle af Danmarks bedste Michelin-restauranter.

DAGROFA LOGISTIK

Dagrofa Logistik er Mahia-koncernens eget salgs- og logistikselskab. Dagrofa Logistik leverer som en af Danmarks største fødevarer grossister ikke blot dagligvarer til Mahia-koncernens egne detailkæder, men er også totalleverandør til en række kiosk- og conveniencekunder samt andre supermarkedskæder i både Danmark og på eksportmarkeder.

CSR I MAHIA UNDERSTØTTER FN'S VERDENSMÅL

I 2015 vedtog FN 17 verdensmål, som verden skal arbejde henimod at opfylde for at sikre en bæredygtig udvikling og en verden i bedre balance.

Mahia-koncernens CSR-strategi understøtter FN's verdensmål, og vi har som virksomhed en forpligtelse og et ønske om at bidrage til, at verdensmålene nås.

Vi har i Mahia struktureret vores CSR-strategi omkring fire hovedområder, og disse fire områder relaterer til et eller flere af FN's bæredygtigheds mål.

MAHIA KONCERNENS FIRE CSR-SPOR

ANSVARLIG VIRKSOMHED

I Mahia arbejder vi strategisk med ansvarlighed og for at sikre involvering og forankring i hele koncernen har vi en tværgående CSR-komite på topledelsesniveau.

Vi har i Mahia et ønske om og et ansvar for at minimere det aftryk på miljø og klima, som vores virksomhed giver anledning til. Derudover skal vi fremme arbejdet for menneskerettigheder og sundhed, hvor det er muligt.

ANSVARLIGT SORTIMENT

Mahia ønsker ud fra en forståelse af forbrugernes præferencer at udvikle og understøtte et sortiment, der fremmer og synliggør større bæredygtighed.

Vi vil sikre, at vores sortiment udvikler sig i en stadig mere bæredygtig retning, og at vi ikke bidrager unødigt til tab af naturressourcer eller klimapåvirkning.

ANSVARLIG BUTIK

Vi ønsker, at købmanden arbejder med ansvarlighed i et lokalt perspektiv, og vi understøtter købmændenes kompetencer og muligheder for dette.

I Mahia-koncernen arbejder vi med selvstændige købmænd, og Mahia-koncernes butiksstruktur er præget af, at mange butikker er beliggende i mindre bysamfund. Vi ved, at en stærk lokal butik er en afgørende forudsætning for et velfungerende lokalsamfund, og vi arbejder på at styrke de lokale butikker.

ANSVARLIG ARBEJDSPLADS

Mahia ønsker at være en ansvarlig arbejdsplads, hvor vores medarbejdere trives i et uformelt og professionelt miljø, hvor der er plads til udvikling af den enkelte medarbejder. Vi ønsker at være en

arbejdsplads, der afspejler det samfund, vi er en del af, og ønsker at fremme mangfoldighed med plads til alle, uanset køn, alder og etnicitet.

Vi vil give vores medarbejdere en arbejdsplads, der sikrer udvikling og tryghed for alle.

Ovenstående skal på ingen måde ses som en udtømmende oversigt over vores arbejde med verdensmålene, men alene som et udtryk for, hvor vi foreløbig har vurderet, at vores mulighed for at gøre en positiv forskel er størst.

Vi er vidende om, at vi har en forpligtelse til at se bredt på de 17 verdensmål.

ANSVARLIG VIRKSOMHED

Vi ønsker i Mahia at sikre, at vi som virksomhed har de relevante rammer for at agere som en ansvarlig virksomhed. Det betyder, at vi løbende arbejder med at få beskrevet og implementeret politikker og procedurer i relevante forretningsområder.

ORGANISERING AF MAHIA-KONCERNENS ARBEJDE MED CSR OG ANSVARLIGHED

For at sikre bred involvering og implementering af CSR-arbejdet i hele koncernen har Mahia-koncernen siden 2018 haft en CSR-komité. Komitéen består af Koncernchefen samt kædedirektører fra MENY og SPAR, Min Købmand og Let-Køb, Dagrofa FoodServices administrerende direktør, Dagrofas kategoridirektør og Dagrofas kommunikationsdirektør. Mahia 17s koncernchef er formand for komitéen.

De respektive direktører er således ansvarlige for implementeringen af CSR-strategien indenfor deres forretningsområde, ud fra den prioritering der fastlægges i komitéen.

Komitéen afholder fire møder årligt og indkaldes derudover, når behovet opstår. Relevante fagpersoner kan deltage ad hoc.

Alle nye medarbejdere bliver via "Ny i Dagrofa" introduceret til Mahia-koncernen som ansvarlig virksomhed. Dette omfatter introduktion til politikker og retningslinjer vedrørende bl.a.; anti-korruption, gaver, rejser, interessekonflikter og hvidvask samt vores whistleblowerordning, som vi i 2019 kørte kampagne på, under sloganet "vær med til at skabe åbenhed".

Der afholdes løbende holdtræning i "Dagrofa – en ansvarlig virksomhed".

ANTI-KORRUPTION

Mahia-koncernens anti-korrupsions politik omfatter alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse (smørelse). Mahia-koncernens aktiviteter skal altid være i overensstemmelse med relevant lovgivning og anbefalinger.

Mahia-koncernens medarbejdere må ikke tilbyde eller acceptere bestikkelse eller upassende betaling for personlig eller virksomhedsmæssig gevinst. Involvering i korruption vil have ansættelsesretlige konsekvenser. Mahia-koncernens forretningsforbindelser og partnere er underlagt krav om overholdelse af relevant lovgivning og anbefalinger på samme niveau som Mahia 17 og underliggende selskaber. Krav til overholdelse af anti-korruption er indarbejdet i alle nye aftaler med høj risiko leverandører.

Mahia 17 og underliggende selskaber har i 2019 ikke konstateret overtrædelser af anti-korruptionspolitikken.

LIGESTILLING MELLEM KØN

Mahia-koncernen har en ligestillingspolitik, der udtrykker en ambition om at skabe en arbejdsplads, hvor der er større lighed mellem antallet af kvinder og mænd på de øverste ledelsesniveauer, og hvor det underrepræsenterede køn som udgangspunkt udgør 40 %. Vi arbejder derfor proaktivt med at sikre lige muligheder for alle ansøgere og ansatte i alle faser af ansættelsesforholdet.

En mere ligelig fordeling af den kønsmæssige sammensætning i vores øverste ledelsesniveauer, forstået som bestyrelsen, direktion, koncernledelse og top 100 ledelse, vil give os en række konkurrencemæssige fordele.

MÅLTAL FOR BESTYRELSEN

Mahia 17 ApS har sat et mål om, at minimum et kvindeligt medlem af bestyrelsen er valgt på den årlige generalforsamling i 2022. På nuværende tidspunkt er der udelukkende mænd blandt de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer.

Bestyrelsessammensætningen er uændret i forhold til 2018, hvor måltallet for andelen af kvindelige medlemmer blev fastsat, da bestyrelsen i 2019 blev genvalgt på generalforsamlingen. Bestyrelsen vil fremadrettet så vidt muligt indstille egnede kvindelige kandidater til bestyrelsen på kommende generalforsamlinger for at nå målet.

DIVERSITET I MAHIA-KONCERNENS ØVRIGE LEDELSESNIVEAUER

Mahia-koncernen har desuden udarbejdet en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn, som omfatter de øverste ledelsesniveauer i koncernen, forstået ved direktion, koncernledelse og Top 100.

Indsatsen har i 2019 bestået i at arbejde proaktivt med at sikre lige muligheder for alle ansøgere og ansatte i alle faser af deres ansættelsesforhold. Vi har tilsikret, at der er egnede kandidater af begge køn med i den afsluttende proces. Vi har også i 2019 stillet krav til rekrutteringsvirksomheder om at der skal præsteres kandidater af begge køn til nøglestillinger, da dette anses for at være en vigtig forudsætning for ligestilling i ledelsesniveauerne.

Der forventes en positiv udvikling, når alle initiativer er fuldt implementeret. Mahia-koncernen har som resultat af sin løbende indsats gennem 2019 set en stigende interesse for kvindelige kandidater i ansøgningsfeltet og tilskriver udviklingen til de ovenfor beskrevne initiativer,

På den korte bane har forfremmelse og rekruttering af flere kvindelige ledere endvidere resulteret i en øget andel af det underrepræsenterede køn i løbet 2019.

MILJØ OG SUNDHED

Vi forsøger aktivt at fremme et mere miljørigtigt og sundere vareudbud. Dette sker dels ved at vi udvikler og markedsfører egne varer, som lever op til særlige krav, og dels gennem vores arbejde med forskellige

mærkningsordninger, specielt nøglehulsmærkede varer, økologiske fødevarer og fairtrademærkede varer. Se afsnittet om disse mærkningsordninger.

Kun godkendte produkter kan sælges som Mahia-koncernens egne varer. Godkendelsen omfatter en bedømmelse af produktet og godkendelse af råvarer og tilsætninger. Mahia-koncernen stiller krav til varerne og til disses emballager, som på en lang række punkter er skrapere end lovgivningen kræver.

Leverandører, der producerer varer for Mahia-koncernen, skal også godkendes. Godkendelser omfatter krav til leverandørens kvalitetsstyringsystem, og alle vores leverandører skal leve op til vores Code of Conduct, som udleveres og underskrives af alle.

Gennem vores medlemskab af BSCI arbejder vi også på at sikre, at leverandører i særlige risikolande underlægges BSCIs audits. Se afsnittet om ansvarlig leverandørstyring.

MEDLEMSKAB AF UN GLOBAL COMPACT

Mahia-koncernen tilsluttede sig i foråret 2018 UN Global Compact for at vise vores engagement til at fremme arbejdet med miljø- og menneskerettigheder.

Global Compact danner fundamentet for vores arbejde med samfundsansvar og bæredygtighed. Principperne i Global Compact bygger på internationalt anerkendte konventioner om menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption.

De ti principper i UN Global Compact:

- Virksomheden bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt, erklærede menneskerettigheder
- Virksomheden bør sikre, at den ikke medvirker til krænkelse af menneskerettighederne
- Virksomheden bør opretholde foreningsfriheden og effektivt anerkende retten til kollektiv forhandling
- Virksomheden bør støtte udryddelsen af alle former for tvangsarbejde
- Virksomheden bør støtte effektiv afskaffelse af børnearbejde
- Virksomheden bør afskaffe diskrimination i relation til arbejds- og ansættelsesforhold
- Virksomheden bør støtte en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer
- Virksomheden bør tage initiativ til at fremme større miljømæssig ansvarlighed
- Virksomheden bør opfordre til udvikling og spredning af miljøvenlige teknologier
- Virksomheden bør modarbejde alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse.

ANSVARLIG LEVERANDØRSTYRING

Mahia-koncernen arbejder med ansvarlig leverandørstyring på flere måder. Vi har gennem vores medlemskab i Dansk Initiativ for Etisk Handel adgang til en række samarbejder, som alle har ansvarlighed som omdrejningspunkt.

Vi har i 2019 blandt andet arbejdet med leverandørkæden for vanilje, hvor både sociale forhold, korruption, kvalitet og miljø er blevet vurderet.

Mahia-koncernens medlemskab af Global Compact understøttes endvidere af, at vi i foråret 2018 meldte os ind i Amfori BSCI.

Vores medlemskab af Amfori BSCI giver et internationalt samarbejde omkring leverandørstyring, som sikrer social compliance på produktionssteder, som befinder sig i risikolande. Derudover har Mahia-koncernen gennem United Nordic samarbejde med Axfood og Unil omkring indkøb af produkter til egne varemærker. Sammen har vi en fælles United Nordic Code of Conduct, som netop bygger på principperne i Amfori BSCI, men som også stiller yderligere krav til producenterne omkring bla. dyrevelfærd.

Mahia-koncernens øvrige samarbejdspartnere underskriver Amfori BSCI Code of Conduct i forbindelse med underskrivning af rammeaftale, når de sælger varer til Mahia-koncernen.

I samarbejde med United Nordic foretager Mahia-koncernen vurdering af leverandører, som leverer produkter til vores egne varemærker. Der foretages vurdering af leverandører, som enten har produktion i et risikoland, eller hvor der i produktet, som leverandøren leverer, indgår råvarer, der er dyrket i et risikoland.

Selvom Mahia-koncernen og de øvrige i United Nordic er medlem af Amfori BSCI, og anvender deres audits til vurdering af en række leverandører, så anerkender vi også andre certificeringer til vurdering af social compliance.

Vi vurderer leverandører ud fra en række parametre og er bevidste om de risici, som ligger i forskellige leverandørkæder. Vi ønsker sammen med vores leverandører, at bidrage til udvikling og forbedring for arbejdstagere i vores leverandørkæder. I fremtiden vil vi desuden skærpe vores fokus på de miljømæssige konsekvenser af produktionen af vores produkter, det vil ske blandt andet gennem krav om certificering indenfor miljøvenlig produktion.

ANSVARLIG I DISTRIBUTION

I Dagrofa Foodservice er der løbende et stort fokus på lastbilflåden og arbejde med at optimere kørsel. Det sker bl.a. gennem Scania der driver coaching kurser med fokus på minimering af brændstof, slitage og sikkerhed.

Dagrofa Foodservices udkørende forretning har i perioden 2016-2019 øget deres volumen med 20 %, mens de har mindsket CO2 forbruget med 8,5 % i samme periode.

Alle nye biler er desuden PIEK-certificerede og har et reduceret brændstofforbrug. PIEK certificering vedrører støjsvagt udstyr til varelevering, som kan benyttes af butik og leverandører til at forebygge gener for borgere. Kravet for opnåelse af PIEK-certificering er, at køretøjet ved langsom kørsel i forbindelse med varelevering ikke giver anledning støj over 72 dB(A) i afstanden 7,5 meter.

ESP UDFASET I PRIMA FRUGT

Prima Frugt er Danmarks største frugt- og grøntleverandør med fokus på foodservicemarkedet og det kræver, at vi også tager bæredygtighedsansvar gennem hele forsyningskæden.

I Prima Frugt har i 2019 haft et fokus på reduktion af emballagen uden at det påvirker emballagens primære funktion, som er at bevare varens kvalitet og holdbarhed.

Prima Frugt accepterer ikke længere kollikasser i ESP (flamingo), der fylder meget i dagrenovation og som i yderst begrænset omfang er egnet til genanvendelse, idet kunderne ofte er nødsaget til at sortere som brændbart affald. Initiativet betyder, at miljøet årligt bliver sparet for ca. 100.000 flamingokasser. Kasserne erstattes af genanvendeligt pap.

Derudover bliver der lavet en besparelse på 1 ton plastik om året, blot ved at ændre plastikindlæg til papirindlæg på løse avocadoer og mangoer. En reduktion på ca. 37.500 plastindlæg om året.

STRANDBYFISK

StrandbyFisk er et datterselskab til Mahias datterselskaber Dagrofa og Dagrofa Foodservice. StrandbyFisk skiftede i 2019 ESP-kasser (i daglig tale "flamingo"-kasser) ud med genbrugsvenlig pap, når frisk fisk skal leveres til kunderne. StrandbyFisk er de første i landet, der indfører denne emballage til transport af fisk.

EPS står for ekspanderet polystyren og består af 2 % polystyren-plast og 98 % luft. Flamingo/EPS-plast er et meget let og porøst materiale, som derfor nemt kan spredes i miljøet. Da ESP fylder meget ift. sin lette vægt, giver det udfordringer at skabe en effektiv indsamling og behandling. En anden ulempe ved EPS-kasser er, at de ikke kan genbruges til fødevarer, da væsken løber ud i kassens mange små huller, og derfor kan kassen ikke gøres helt ren. I langt de fleste kommunale affaldshåndteringer afbrændes det indsamlede ESP, og mere genanvendelige materialer er derfor ønskværdige.

Den nye mere miljøvenlige emballage, er fremstillet af genbrugspap, som den modtagende virksomhed efter brug kan folde sammen og putte i en genbrugscontainer sammen med al øvrig papemballage. Den nye emballage er vandtæt og fri for lækage. Den er godkendt til transport og opbevaring af fødevarer og den indeholder ikke fluorstoffer. Test har vist, at kunder kan spare mellem 60–80 % på affaldshåndtering sammenlignet med de gamle flamingokasser, fordi den nye emballage fylder langt mindre og kan køres til genbrug i stedet for at sendes til forbrænding.

NY EMBALLAGE TIL HAKKET KØB I STORKØKKENER SPARER PLAST

Dagrofa Foodservice introducerede i samarbejde med Danish Crown en ny og plastbesparende emballage til hakket oksekød. Den nye emballage højner spisekvaliteten, når kødet tilberedes og samtidig forlænger den holdbarheden fra produktionsdato fra 7 til 14 dage, så risikoen madspild i storkøkkener mindskes.

Emballageskiftet fra topforseglede kødbakker til ruller reducerer forbruget af plastik med op til 85 %.

De nye emballager fylder også væsentlig mindre og er derved nemmere at transportere.

ET ANSVARLIGT SORTIMENT

Mahia-koncernen ønsker at fremme et stadigt mere bæredygtigt vareudvalg. Det gør vi ved at efterspørge og give vores kunder adgang til et større udbud af varer med specifikke værdier.

PRIVAT LABEL MED SÆRLIGE VAREKRAV

Mahia-koncernens portefølje af egne varemærker dækker bredt både basis-, økologi- og premiumvarer. Produkterne er udviklet i samarbejde med udvalgte leverandører, og der er stillet skærpede krav til både indholdet i produkterne, og til emballagen de pakkes i. De skærpede krav giver produkter, som blandt andet bidrager til forbedret sundhed hos forbrugeren og forbedret miljøhensyn.

Varer i vores private label produktportefølje er fremstillet for Mahia-koncernen, og vi stiller krav til disse varer, som er skærpede end lovgivningen. Derudover har vi krav til kvalitetsstyringen hos producenterne og til mærkningen af varerne.

Mahia-koncernens varekrav er skærpede krav i forhold til gældende lovgivning. Vi stiller krav til emballagen, ingredienser og fravær af uønsket kemi og har fokus på sundhed hos forbrugeren, miljø, bæredygtighed og etik for henholdsvis fødevarer, nonfood, fødevare-kontaktmaterialer og dyremad. De skærpede varekrav er gældende overfor alle private label varer.

FRI FOR MIKROPLAST

I Mahia-koncernen stiller vi krav til vores varer og har forbudt mikroplast.

Mikroplast er små plaststykker fra 1 µm (mikrometer) til 5 mm (millimeter), som enten er produceret som mikroplast og anvendt direkte i produkter (primær mikroplast), eller som er dannet ved nedslidning af større plastikemner eller plastikmaterialer (sekundær mikroplast).

Mikroplast findes i stor udstrækning i vandmiljøet og i organismer på alle niveauer af de maritime fødekæder. I Nordsøen og i Storebælt har man fundet mikroplast i maven, indvoldene og vævet af bl.a. sæler, sild, torsk, hvilling og muslinger.

Miljøministeriet foreslog i slutningen af 2019, at der indføres et dansk forbud mod salg og import af kosmetiske produkter, som afrenses, der indeholder mikroplast, for derved at undgå at mikroplast udledes til miljøet.

Med ordlyden "som afrenses" menes shampoo, balsam, bade- og håndsæbe, skrubbemasker, tandpasta m.v., altså kosmetiske produkter, som man anvender og skyller af igen. Mikroplast kan anvendes med to hovedformål, enten at skrubbe mekanisk, eller til visuelt at give kulørte nister i produkterne.

Mahia-koncernen har for længst selv fjernet mikroplast i alle varer i vores egne mærker – ikke blot i kosmetiske produkter, der afrenses, men i samtlige kosmetiske produkter og i alle vores vaske-/rengøringsmidler.

INNOVATIONSPARTNERSKAB FOR SUNDERE MAD

Vi har et fælles ansvar for at gøre det nemt at træffe sundere valg i hverdagen. I 2018 overgik antallet af overvægtige for første gang antallet af normalvægtige i Danmark. 51 % af danskerne er i dag overvægtige, jfr. tal fra Sundhedsstyrelsen. I 2019 etableredes et nyt samarbejde mellem Fødevarestyrelsen, brancheorganisationer, en række fødevarer virksomheder, dele af foodservice, interesseorganisationer og en samlet dagligvarehandel skal nu sammen udvikle mad og drikke, som skal gøre det lidt nemmere for danskerne at træffe et sundt valg. Hvad enten det drejer sig om snacks eller hovedmåltider.

MAHIA-KONCERNEN HAR TAGET AKTIV DEL I INNOVATIONSPARTNERSELSKABET

Partnerskabets vision er at øge udbud og tilgængelighed af Innovationspartnerskabet skal styrke samarbejdet på tværs af aktørerne i fødevarerbranchen. Mindre salt, sukker og fedt samt mere fuldkorn, grønt og fisk er nogle af de indsatser, branchen i disse år arbejder med. Innovationspartnerskabet samler indsatserne under et fælles tværsamarbejde.

Partnerskabets vision er at øge udbud og tilgængelighed af sundere fødevarer og måltider. Partnerskabet har arbejdsgrupper indenfor kategorierne: 1) Brød og cerealier, 2) Frugt og grøntsager, 3) Kød, fjerkræ, fisk og viktualier, 4) Mejeri og æg, 5) Måltider, 6) Snacks og søde sager, 7) Drikkevarer og 8) Markedsføring og kommunikation, og Mahia-koncernen er engageret i samtlige arbejdsgrupper, og ønsker i et bredt samarbejde at gøre en reel forskel på det sundhedsmæssige område.

MAHIAKONCERNENS ARBEJDE MED ANSVARLIGHEDSMÆRKER

I Mahia-koncernen ønsker vi at fremme salget af varer, som er mærket i henhold til enten myndighedsadministrerede eller tredjepartscertificerede ordninger med fokus på enten økologi, sundhed, miljø, fair handelsbetingelser m.v. Vi betegner varerne med sådanne mærker som mere ansvarlige dagligvarer.

ØKOLOGI

De økologiske varer repræsenterer en produktionsform, der udviser hensyn til både miljø og dyrevelfærd, og vi har i Mahia-koncernen en ambition om at fordoble vores økologisalg inden 2022, målt i forhold til 2017.

Butikkernes sortiment af økologiske varer er både bredt og dybt, og i 2019 er antallet af økologiske varer i Mahia-koncernens egne varemærker i detail steget fra rundt regnet 400 varer i 2018 til 450 varenumre.

I detailbutikkerne har Mahia-koncernen oplevet en vækst i salget af økologiske varer på 4,9 % fra 2018 til 2019. Væksten er imidlertid lavere end vi ønsker, og for at opnå ambitionen fra 2017 om at fordoble vores økologisalg inden 2022, forudsættes yderligere tiltag.

I SPAR og Min Købmand har salget af økologiske varer traditionelt ligget lavt, men med ambition om at understøtte forbrugernes ønske om at indtage færre pesticider, skabe en bedre dyrevelfærd og passe bedre på naturen, har kæderne i 2019 sat ekstra fokus på økologi i markedsføringen, afholdt internt DM i økologi blandt SPAR butikkerne, udviklet samarbejde med Økologisk Landsforening samt etableret et strategisk partnerskab med mejeriet Øllingegaard.

NØGLEHULSMÆRKET

I Mahia-koncernen ønsker vi at gøre det enkelt at træffe oplyste og sunde valg i indkøbs-situationen.

Nøglehulsmærket er et officielt nordisk ernæringsmærke, der gør det nemt for forbrugerne at vælge sundere fødevarer. Med Nøglehullet sparer vi på fedt, sukker og salt og får flere kostfibre og fuldkorn.

Nøglehulsmærkede varer er en enkel måde at guide kunderne til "det sundere valg", når de køber fødevarer. Kriterierne for hvornår en vare må mærkes med Nøglehullet er udviklet af Fødevarestyrelsen i samarbejde med myndighederne i de øvrige nordiske lande.

Vi ønsker at fremme udbuddet af nøglehulsmærkede varer og at øge kendskabet til mærket. Alle vores kæder markedsfører aktivt de nøglehulsmærkede varer i tilbudsaviserne og gennem butikskampagner.

I 2019 steg antallet af nøglehulsmærkede varer i vores detailsortiment med 11 %, som nu inkluderer 2213 forskellige nøglehulsmærkede varer. Som led i vores indsats i Innovationspartnerskabet for sundere mad, vil selskaber i Mahia-koncernen også i de kommende år sætte større fokus på at gøre det sunde valg til det lette valg for forbrugerne.

FAIRTRADE

Fair handel og bedre vilkår for arbejdstagere og mindre producenter er dækket af flere forskellige tredjepartscertificerede mærkningsordninger, hvor forbrugeren gennem køb af varen støtter arbejds- og levevilkårene for bønder og arbejdere i nogle af verdens fattigste lande.

I Mahia-koncernen har vi i 2019 besluttet at alle private label varer inden for kakao, kaffe og the skal mærkes med en af følgende fairtrade ordninger, Fairtrade Mærket Danmark, UTZ eller Rainforrest Alliance.

Samlet set har vi i 2019 haft 101 varer i detailsortiment med en af ovennævnte mærkninger. Det er en betydelig stigning i forhold til 2018, hvor der blot var 63 varer i sortimentet. Det forventes, at der i de kommende år, vil ske en yderligere vækst i antallet af varer, efterhånden som alle vores kontrakter på kaffe, te og kakao/chokolade bliver genforhandlet.

Salget af Fairtrade-bananer, som også er økologiske, viste i 2018 en stigning på 24,6 %, og det er dermed den største Fairtrade-mærkede vare i Mahia-koncernens butikker.

BURÆG UDE AF ALLE EGNE VARER

Mahia-koncernen har gennemført udfasningen af buræg som ingrediens som planlagt. Med udgangen af 2019 er samtlige varer i Mahia-koncernens egne varemærker uden brug af buræg som ingrediens.

Således kommer fx æg i kager, æggeblommer i dressinger og æggehvider i kødboller ikke længere fra burhøns, men i stedet fra produktionsformer med forbedret dyrevelfærd.

For enkelte produkter fremgår det af ingredienslisten om æggene er fx skrabeæg eller fra fritgående høns, men generelt har Mahia-koncernen valgt blot at skrive "æg" i mærkningen på produkterne.

Brugen af buræg i vores produkter er definitivt forbi, det kan man som forbruger stole på, uanset hvordan æg er deklareret, og uanset i hvilken råvareform æg anvendes i vores produkter.

EMBALLAGE I FOKUS

En emballage har mange funktioner – den skal beskytte produktet, forlænge holdbarheden, mindske madspild og bevare varens kvalitet. Emballagen skal ligeledes sælge produktet og afspejle virksomhedens identitet. Derudover skal emballagen gøre transport og håndtering mere effektiv i hele værdikæden fra

producent til supermarked og hos forbrugeren. Men emballage er også en ressource, og ressourcer skal så videst muligt omfang genanvendes.

Det er stort fokus på emballage i alle brancher og også hos Mahia-koncernen. Som led i vores emballagestrategi har vi i efteråret 2019 påbegyndt brugen af sorterings-piktogrammer på mærkningen til vores egne varemærker.

Som den første dagligvarekoncern indførte Mahia-koncernen i 2019 piktogrammer på en lang række egne brands, der gør det nemt for forbrugerne at affaldssortere. Piktogrammerne er små billeder på emballagen, der intuitivt kommunikerer hvilken skraldespand emballagen skal i. Det sker som et led i Mahia-koncernens emballagestrategi på egne brands, hvor vi ønsker at oplyse forbrugerne om korrekt sortering af emballage.

Piktogrammerne er skabt i samarbejde mellem Dansk Affaldsforening, Miljøstyrelsen og Kommunernes Landsforening, og anvendes på nuværende tidspunkt i 89 ud af landets 98 kommuner. Piktogrammerne giver oplysning til forbrugerne om korrekt sortering af den emballage, som vores produkter er pakket ind i.

Flere forbrugere ønsker i dag at træffe det rigtige valg, når det kommer til miljøet. Mahia-koncernen vil med dette tiltag hjælpe vores kunder, når det kommer til sortering af affald med henblik på størst mulig genanvendelse af de forskellige affaldsfraktioner.

Sideløbende med brugen af piktogrammer arbejder Mahia-koncernen med både at begrænse mængden af emballagen som anvendes til vores egne varer, med anvendelse af emballage fra fornybare kilder, og øget brug af mono-materialer til emballagerne. Sidstnævnte betyder netop, at færre emballager ender i restaffald-fraktionen, men i stedet kan påsættes et piktogram med sorteres til en fraktion, som kan genanvendes.

FÆLLES INITIATIV TIL ANSVARLIG EMBALLAGE GUIDE

Mahia-koncernen har i 2019 bidraget aktivt i et samarbejde faciliteret af DagSam med henblik på udvikling af en ansvarlig emballageguide.

DagSam er Dagligvarebranchens forum for effektivt Samarbejde. Detailkæderne i Danmark og Mærkevareproducenterne har i samarbejde valgt at udarbejde en fælles guide til emballage til både fødevarer og non food.

Formålet med denne emballageguide er at give primært de leverandører, der leverer varer til de danske dagligvarekæder, et samlet overblik over, hvilke emballagematerialer og –designs som kæderne ideelt set foretrækker.

Emballagens primære funktion er at beskytte produktet og bibeholde produktets kvalitet gennem produktets levetid. Den rette emballering bidrager til at minimere mad- og produktspild, eksempelvis gennem et design, der gør emballagen let at tømme.

Emballage spiller også en central rolle i forhold til produksikkerheden, idet emballagen udgør en barriere for produktet, og da emballagen kan afsløre, hvorvidt produktet har været åbnet. Endelig tjener emballagen det formål at være bærer af lovpligtig information, mærkninger, sporbarhed, sorteringsanvisninger, brugsanvisninger og øvrig information.

Men i Mahia-koncernen betragter vi også emballage, der er en ressource, som der i videst muligt omfang skal bringes ind i materialekredsløbet igen, og at der er behov for at fremme cirkulære løsninger.

Guiden, som vi har bidraget til, udstikker branchens ønskede retning i forhold til valg og design af emballager, men er ikke en facitliste. Emballagevalg og design skal altid laves ud fra en specifik vurdering af det enkelte produkts emballeringsbehov holdt op imod den miljømæssige påvirkning og omkostningerne til emballageløsningen.

Guiden vil blive offentliggjort i 2020 og vil være frit tilgængelig for både nationale og udenlandske leverandører.

PALMEOLIE

Mahia-koncernen har gennem en årrække arbejdet med ansvarlig produceret palmeolie. Palmeolie er den mest effektive olieafgrøde i verden, og har det højeste mulige udbytte pr. hektar jord i forhold til andre afgrøder til vegetabilsk olie. Derudover kræver palmeolie den laveste mængde gødning pr. dyrket hektar. Fordi palmerne dækker jorden permanent, er landbrugsarealer, der anvendes til palmeolie, beskyttet mod jorderosion. Derfor har Mahia-koncernen valgt at stille krav om certificeret palmeolie, i stedet for at substituere palmeolie med tilsvarende ikke certificerede fedtkilder. Såfremt man substituerer palmeolie med andre oliekilder, vil det betyde, at der vil skulle bruges større arealer til at producere den samme mængde af en anden olie.

Der er således i Mahia-koncernens egne varemærker udelukkende anvendt palmeolie, der er certificeret gennem RSPO, fortrinsvis efter standarden Segregeret.

MAHIA-KONCERNEN MEDLEM AF DANSK ALLIANCE FOR ANSVARLIG SOJA

Mahia-koncernen har gennem længere tid arbejdet tværfagligt med bæredygtig soja.

Produktion af soja beslaglægger globalt et areal på over 1 million kvadratkilometer. Dele af sojaproduktionen medfører negative miljømæssige og sociale konsekvenser, bl.a. i form af afskovning særligt i Sydamerika og deraf følgende konsekvenser for klima og biodiversitet, samt et højt forbrug af pesticider.

Som medlem af Dansk alliance for ansvarlig soja, der blev etableret i september 2019, har vi taget endnu et skridt på rejsen mod et endnu mere bæredygtigt udbud af fødevarer i vores butikker.

Alliancens vision er, at al soja importeret til Danmark er produceret ansvarligt, herunder produceret lovligt og ikke bidrager til afskovning eller konvertering af anden naturlig vegetation.

For at opnå visionen forpligter deltagere sig til at:

- 1) Offentliggøre en handlingsplan for ansvarlig soja, inkl. tidsplan, senest d. 31. marts 2020, der beskriver initiativer, der skal sikre fremdrift mod visionen.
- 2) Afrapportere fremgang årligt til alliancens sekretariat – første gang i april 2021.

Alliancen er faciliteret af Dansk Initiativ for Etisk Handel og har medlemmer fra både detailbranchen, NGO'er og industrien. I Mahia-koncernens sortiment af egne varemærker findes kun godt 20 produkter med direkte brug af soja som råvare, og i kun halvdelen af disse produkter udgør soja mere end 3 % af ingredienserne.

Det indirekte forbrug af soja til fodring af dyr overstiger langt det direkte forbrug. Dyrene bliver til kød i køledisken, og Mahia-koncernen tager gennem alliancen et ansvar for, at også denne del af sojaforbruget er ansvarligt produceret.

I 2020 vil Mahia-koncernen offentliggøre en handlingsplan for ansvarlig soja, der beskriver, hvilke initiativer vi vil gennemføre for at sikre fremdrift mod, at al soja importeret til Danmark er produceret ansvarligt. Derudover vil vi årligt rapportere om fremdrift.

ANSVARLIG BUTIK

Det er i butikken, vi møder vores kunder, og i butikken at købsbeslutningerne træffes. Med forretningen som udgangspunkt har vi en ambition om at rykke både udbud og efterspørgsel fra forbrugerne i en mere bæredygtig retning. Ud over at butikken skal tilfredsstillende kundernes ønske om at kunne vælge mellem et bredt udbud af ansvarlige varer, er det også vigtigt, at butikkerne i drift og involvering i lokalsamfundet demonstrerer, at de tager deres samfundsmæssige ansvar alvorligt.

BORGERPROJEKTER

I mange af de mindste danske bysamfund er bevarelsen af det lokale handelsliv under et stort pres. Muligheden for dagligvareindkøb lokalt er afgørende for lokalsamfundets udvikling og eksistensgrundlag. For borgernes valg af bopæl, huspriser samt liggetider på boliger, er det i dag afgørende, at den lokale dagligvarebutik bevares og udvikles.

Ofte er dagligvarebutikken det sidste mødested i landsbyen og bliver en slags forsamlingshus, der er med til at holde liv i byen og skabe udvikling.

I SPAR, Min Købmand og Let-Køb har Mahia-koncernen bygget en model for etablering og bevarelse af dagligvarebutikker i de mindste bysamfund. Modellen bygger på crowd funding, hvor borgerne går sammen og er med til at finansiere den lokale købmandsbutik – enten til etablering af en helt ny butik eller til udvidelse og modernisering af de eksisterende butikslokaler.

I 2019 fik borgerprojekterne et stort gennembrud og Mahia-koncernen har sammen med borgerne i en række byer åbnet 9 borgerprojekter alene i 2019, hvoraf de 7 er åbnet som nye butikker i kædeformaterne Min Købmand og SPAR.

MIN KØBMAND I FARSTRUP

I 2019 kunne købmand i Min Købmand Farstrup, Benjamin Andersen slå dørene op til en helt ny butik på den samme grund, hvor den nu tidligere gamle og nedslidte butik lå. Benjamin havde et ønske om at etablere en ny forretning, så borgerne i Farstrup har ydet tilskud og lån til købmanden, der sammen med KFI Erhvervsdrivende Fond har tilsikret, at borgerne i Farstrup har fremtidssikret en lokal handelsmulighed mange år frem.

MIN KØBMAND KRAGELUND

I Kragelund måtte byens dagligvarebutik dreje nøglen om i 2018. Det ville en lokal gruppe initiativtagere ikke acceptere, så der blev nedsat en arbejdsgruppe og stiftet et selskab, hvor det lykkedes borgerne i Kragelund at indsamle 2 mio. kr. til overtagelse af lokalerne og modernisering af den gamle butik. Ved indgangen af 2019 fik butikken Min Købmand på facaden og Thomas Nielsen er startet som selvstændig købmænd i Kragelund med støtte fra borgerne.

I de byer, hvor Mahia-koncernen og borgerne har etableret borgerprojekter, kan der ses en række positive afledte effekter bl.a. et større lokalt sammenhold, bedre forudsætninger for udvikling af kulturelle tilbud samt fastholdelse af skoler og institutioner, der alle øger velfærden for borgerne lokalt i deres nærområde.

FREMTIDENS KØBMANDSBUTIK

I august 2019 åbnede SPAR dørene til kædens nye flagskib på Teglholmen i København. Butikken er bygget efter det nyeste SPA- koncept og er indrettet med mange spændende varer og en indretning med formålet om at skabe en behagelig og inspirerende indkøbsoplevelse.

Inden åbningen inviterede SPAR-kæden og købmand Ronnie Borregaard kunderne indenfor til en præsentation og dialog vedrørende sortiment og koncepter. Således er sortimentet udvalgt og udviklet i tæt dialog mellem købmænd og beboerne på Teglholmen, hvilket afspejles i det urbane sortiment med fokus på sundhed, bæredygtighed og innovation.

Som den første SPAR-butik i Danmark har SPAR Teglholmen lanceret det internationale SPAR- koncept, *SPAR Natural*. I SPAR Natural har man samlet økologiske, veganske, vegetariske og produkter fri for gluten, tilsætningsstoffer og sukker i et specifikt område af butikken og gjort det tydeligt for de forbrugere, som efterspørger alternativer til det konventionelle sortiment.

Hos SPAR Teglholmen er sortimentet udvidet markant. Butikken er et testlaboratorium for fremtidens fødevarer. Således testes et sortiment bestående af tangbaserede produkter samt et sortiment bestående af fødevarer produceret af insekter.

I frugt & grøntafdelingen er der etableret en nøddebar som et sundt alternativ til en hurtig snack. I nøddebaren er produkterne ikke detailpakkede, og emballageforbruget reduceres dermed markant hos forbrugeren.

Frugt & grønt har fået markant mere plads på SPAR Teglholmen som alternativ til bl.a. fersk kød, hvilket fremmer både klimabelastning og folkesundhed i en positiv retning.

I samarbejde med leverandøren Suzstain har SPAR Teglholmen etableret et område med zero-waste produkter i nonfoodkategorien. Zero-waste tankegangen handler om, helt at reducere den type af affald som ikke kan sendes til genbrug. I sortimentet på Teglholmen findes bl.a. bæredygtige rengøringsmidler, papirvarer, køkkenredskaber, engangsemballage og hygiejne produkter.

REN NATUR

SPAR indgik i 2019 et samarbejde med organisationen Hold Danmark Rent som national hovedsponsor for projekt Ren Natur. Ren Natur organiserer indsamling af henkastet affald gennem lokale foreninger, der modtager et kontant tilskud som modydelse for indsamlingen på udvalgte ruter.

Projekt Ren Natur støtter op om tre vigtige fokusområder for SPAR; nemlig at skabe et rart lokalområde, at passe på naturen samt støtte til lokale foreninger. I 2019 blev der indsamlet mere end 10 tons henkastet affald.

ENERGIBESPARELSER I DAGROFA FOODSERVICE BUTIKKER

Dagrofa Foodservice er Danmarks største butikskæde med Cash & Carry salg af fødevarer til engrosvirksomheder. Vi derfor også meget opmærksomme på, at vi som virksomhed også bidrager til at mindske det samlede CO₂ forbrug.

Vores kunder har et stort krav til høj kvalitet og friske varer og det kræver, at vi samtidig har en høj kølekapacitet, der mindsker madspild ved at holde varerne friske. Den store kølekapacitet kræver et stort energiforbrug, og i Dagrofa Foodservice arbejder vi konstant på at mindske vores energiforbrug ved optimering af de forskellige køleløsninger. I 2019 er der udskiftet 15 gamle freon køleanlæg, hvilket vil medføre en betydelig reduktion i energiforbrug.

Siden 2016 har Dagrofa Foodservices butikker mindsket deres CO₂ forbrug med 6 % pr. år med en samlet besparelse på 700 tons CO₂ i alt.

MADSPILD

I de senere år har der været stort fokus på at reducere madspild i Mahia-koncernen og i samfundet generelt. Det er der gode grunde til – både økonomiske og samfundsansvarlige.

I 2019 indgik SPAR og Min Købmand et frivilligt samarbejde med Too Good To Go. To Good To Go er en platform, hvor formålet er at minimere madspil. Butikkerne indsamler varer lokalt, der er tæt på udløb eller som ikke kan sælges, men stadig kan konsumeres. Disse pakkes i poser og sælges til forbrugerne til en fordelagtig pris. Mere end 60 butikker i SPAR og Min Købmand har indgået samarbejde med platformen, og kæderne arbejder på at udbrede konceptet til endnu flere butikker i 2020.

INTRODUKTION AF DIGITALT VÆRKTØJ TIL REDUKTION AF MADSPILD

I midten af 2019 blev det sammen med KFI besluttet at igangsætte et projekt omkring reduktion af madspild i MENY-butikkerne.

Mahia-koncernen indgik et strategisk samarbejde med Svenske Why waste om en løsning, som er baseret på brugervenlig app og tilhørende software løsning, bestående af bla. datoregistrering og -kontrol og et egentligt rapporterings modul.

Efter en kort pilot fase, henover sommer og efterår 2019, som gav en klar indikation af anvendeligheden og udbytte, lavede man en ambitiøs plan om udrulning inden årets udgang. Med implementering i over 100 butikker blev målet nået med en minimal afvigelse, som grundet diverse butiksombygninger osv. kom med i starten af 2020.

Erfaringerne viser foreløbig en klar indikation af en endnu bedre datokontrol og dermed mindre madspild. Dette opnås med en tidligere indsats på varer, som nærmer sig udløbsdatoen, og derfor kan prissænkes, så et salg kan nås, inden man som før måske var nødsaget til at kassere varen, med øget madspild og omkostninger til følge.

ÅRETS MANDELGAVE FRA UNICEF

Årets mandelgave er en ny mandelgave-tradition fra Unicef, der sætter fokus på det som julen egentlig handler om: Samvær, nærvær og at dele med dem, som har mest brug for det.

Ofte er mandelgaven julens mest overflødige gave, hvortil den symbolske værdi ved at vinde mandlen ofte tillægges en større værdi. Idéen med Årets mandelgave fra Unicef, er at når man modtager mandelgaven, så er værdien allerede delt med verdens udsatte børn der har allermest brug for hjælp.

Årets mandelgave fra Unicef blev solgt eksklusivt i MENY, SPAR og Min Købmand frem mod jul 2019.

EN ANSVARLIG ARBEJDSPLADS

Mahia-koncernen ønsker at være en ansvarlig arbejdsplads. Vi ønsker, at være en virksomhed, der sætter fokus på den enkeltes personlige og faglige udvikling, for derigennem at sikre høj effektivitet, kvalitet og den allerbedste service til vores kunder.

En arbejdsplads hvor medarbejderne oplever at have ansvar og indflydelse, er det bedste grundlag for trivsel og arbejdsglæde. I hverdagen lægger vi derfor stor vægt på dialog og information.

Vi vægter et godt og sikkert arbejdsmiljø højt og som stor samfundsaktør tager vi vores ansvar i forhold til at inkludere og hjælpe mennesker i gang eller tilbage på arbejdsmarkedet.

Vores medarbejdere skal være stolte af at være en del af Mahia-koncernen.

INKLUSION

Dagrofa Logistik har et godt samarbejde med bla. Vejle, Herning og Ringsted Kommune. Vi samarbejder med jobkonsulenterne om integration af udenlandske medarbejdere og medarbejdere i løntilskud. Dertil har vi et flerårigt samarbejde med High Five om at integrere tidligere kriminelle. Vi har god succes med flere ansættelser.

I Dagrofa Foodservice har vi et godt samarbejde med Ishøj, Høje Tåstrup, Glostrup, Slagelse og Middelfart Kommune omkring ansættelse af medarbejdere i løntilskud samt i jobprøvnings båd på servicekontorerne samt i logistikken.

Dagrofa Foodservice arbejder sammen med foreningen "Klar til start", der bl.a. hjælper autister med at komme i arbejde. I 2019 ansatte vi 3 autister i deltidsstillinger på lagret i Ishøj. Dagrofa Foodservice samarbejder også med "High five" projektet, der indsluser tidligere kriminelle på arbejdsmarkedet. Tre har været gennem projektet og alle blev efterfølgende fastansat.

I flere af MENYs butikker ansættes medarbejdere, som har særlige behov for at kunne komme i gang på arbejdsmarkedet – det er til gavn for både MENY og for den enkelte medarbejder.

Som eksempel har MENY i Karlslunde indgået et samarbejde med KlapJob. Klapjob er en indsats under Landsforeningen LEV, som laver skånejob og fleksjob til mennesker med udviklingshandicap og andre kognitive vanskeligheder. Det vil sige job til mennesker, der for eksempel har autisme, ADHD, spasticitet,

epilepsi, muskelsvind eller erhvervet hjerneskade, der gør, at de har behov for støtte til at komme ind på det ordinære arbejdsmarked.

I Karlslunde har købmanden således ansat 2 medarbejdere gennem KlapJob, som begge er på førtidspension men samtidig har et ønske om et job, der kan bidrage til en hverdag med indhold, ansvar og kollegaer. De to medarbejdere har været ansat hhv. 1 og 2 år i butikken og begge medarbejdere trives med hver deres ansvarsområder og faste opgaver, de har fået. Købmanden tager et socialt ansvar, samtidig med at han har to glade medarbejdere, som bidrager til en god stemning i butikken og glade kunder.

VI HJÆLPER SAMFUNDETS SVAGESTE VIDERE I GRØN FOKUS

Dagrofa Foodservices specialistselskab Grøn Fokus, der har specialiseret sig i Økologi, tager et stort socialt ansvar.

Grøn Fokus pakkeri er drevet af mennesker, der er på kanten af arbejdsmarkedet. De har alle psykiske eller fysiske udfordringer, hvor de normalt ikke ville kunne få et job. Vi ansætter dem, da vi tror på, at alle skal have en chance mere uanset ens udfordringer og vi kan hjælpe dem til, at tage det næste skridt i livet. 85 % af alle ansatte, der har været igennem vores program, er kommet videre til et nyt arbejde.

Ledespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 for Mahia 17 ApS.

Årsrapporten er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Årsregnskabet og koncernregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af selskabets og koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af selskabets og koncernens aktiviteter og pengestrømme for 2019.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Ringsted, den 19. marts 2020

Direktion

Tomas Pietrangeli

Henrik Christiansen

Bestyrelse

Jesper Lok
Formand

Michael August Bonde Christiansen
Næstformand

Truls Fjeldstad
Næstformand

Geir Hov

Jens Peter Toft

Søren Engberg

Liza Jensen

Kennet Berlin

Jonas Jørgensen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Mahia 17 ApS

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernen og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af koncernen og selskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har revideret årsregnskabet for Mahia 17 ApS for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit *Revisors ansvar for revisionen af regnskabet*. Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om

denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Hellerup, den 19. marts 2020

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 77 12 31

Kim Füchsel

statsautoriseret revisor

mne9291

Martin Lunden

statsautoriseret revisor

mne32209

Resultatopgørelse

T.KR.	Note	KONCERN		MODERSELSKAB	
		1/1-31/12 2019	1/1-31/12 2018	1/1-31/12 2019	1/1-31/12 2018
Omsætning	1	17.165.011	17.447.418	0	0
Andre driftsindtægter	2	62.525	62.144	0	5
Indtægter i alt		17.227.536	17.509.562	0	5
Vareforbrug		-14.423.031	-14.745.932	-44	554
Andre eksterne omkostninger		-1.152.389	-1.178.476	-3.238	2.530
Personaleomkostninger	3	-1.454.932	-1.470.964	0	-2.046
Resultat før afskrivninger		197.184	114.190	-3.282	1.043
Af- og nedskrivninger	4,5	-228.123	-291.648	0	0
Resultat af primær drift		-30.939	-177.458	-3.282	1.043
Nedskrivning af kap. andel i dattervirksomhed		0	0	0	-788.000
Indtægter af kap. andele i ass. virksomheder		1.164	1.178	0	0
Indtægter af værdipapirer, der er anlægsaktiver		315	120	0	0
Finansielle indtægter	6	2.247	2.442	0	931
Finansielle omkostninger	7	-64.393	-48.494	-12.701	-465
Resultat før skat		-91.606	-222.212	-15.983	-786.491
Skat af årets resultat	8	1.032	-2.783	8.671	-18.937
Årets resultat	9	-90.574	-224.995	-7.312	-805.428

Balance

T.KR.	Note	KONCERN		MODERSELSKAB	
		31/12 2019	31/12 2018	31/12 2019	31/12 2018
AKTIVER					
IT-software		77.471	78.378	0	0
Goodwill		45.654	56.167	0	0
Varemærker og produktudvikling		19.931	17.899	0	0
Andre immaterielle anlægsaktiver		12.287	26.651	0	0
Immaterielle anlægsaktiver under udførelse		32.681	7.525	0	0
Immaterielle anlægsaktiver	10	188.024	186.620	0	0
Grunde og bygninger		732.668	770.720	0	0
Driftsmateriel og inventar		310.780	323.961	0	0
Indretning af lejede lokaler		182.223	175.830	0	0
Materielle anlægsaktiver under opførelse		21.624	18.925	0	0
Materielle anlægsaktiver	11	1.247.295	1.289.436	0	0
Kapitalandele i dattervirksomheder		0	0	1.583.995	1.583.995
Kapitalandele i associerede virksomheder		5.768	5.729	0	0
Andre værdipapirer og kapitalandele		235	1.579	0	0
Deposita		74.171	70.029	0	0
Finansielle anlægsaktiver	12	80.174	77.337	1.583.995	1.583.995
Anlægsaktiver i alt		1.515.493	1.553.393	1.583.995	1.583.995
Færdigvarer og handelsvarer		896.677	884.716	0	0
Varebeholdninger		896.677	884.716	0	0
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	13	1.022.216	1.085.042	21	0
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		0	0	4.563	8.147
Andre tilgodehavender		99.981	125.795	3.471	2.498
Selskabsskat		0	0	6.972	420
Periodeafgrænsningsposter	14	56.715	36.536	0	97
Tilgodehavender		1.178.912	1.247.373	15.027	11.162
Værdipapirer		227	279	0	0
Likvide beholdninger		101.693	243.572	11.940	18.832
Omsætningsaktiver i alt		2.177.509	2.375.940	26.967	29.994
Aktiver i alt		3.693.002	3.929.333	1.610.962	1.613.989

Balance

T.KR.	Note	KONCERN		MODERSELSKAB	
		31/12 2019	31/12 2018	31/12 2019	31/12 2018
PASSIVER					
Selskabskapital	15	123.688	123.688	123.688	123.688
Reserve for udviklingsomkostninger		15.546	0	0	0
Overført resultat		-135.463	-106.453	1.314.989	1.222.827
Moderselskabets aktionærers andel af egenkapitalen		3.771	17.235	1.438.677	1.346.515
Minoriteters andele af egenkapital		38.510	34.274	0	0
Egenkapital i alt		42.281	51.509	1.438.677	1.346.515
Andre hensatte forpligtelser	16	61.426	58.956	0	0
Hensatte forpligtelser i alt		61.426	58.956	0	0
Ansvarlig lånekapital	17	377.678	454.863	162.644	250.068
Prioritetsgæld		423.232	475.944	0	0
Bankgæld		9.082	35.709	0	0
Anden langfristet gæld	18	67.596	13.194	0	0
Langfristede gældsforpligtelser i alt	19	877.588	979.710	162.644	250.068
Kortfristet del af anden langfristet gæld	18,19	63.529	37.026	12	12
Bankgæld		1	2	0	0
Leverandørgæld		2.194.563	2.310.462	267	185
Skyldig afgift, moms og A-skat		60.014	68.561	0	0
Anden kortfristet gæld		393.600	423.107	9.357	17.209
Kortfristede gældsforpligtelser i alt		2.711.707	2.839.158	9.641	17.406
Passiver i alt		3.693.002	3.929.333	1.610.962	1.613.989
Udskudt skat/skatteaktiv	20				
Andre økonomiske forpligtelser, sikkerhedsstillelser og eventualforpligtelser	21				
Nærtstående parter	22				
Honorar til generalforsamlingsrevisor	23				
Oplysning om betydningsfulde hændelser, indtruffet efter regnskabsårets afslutning	24				

Egenkapitalopgørelse

Specifikation af bevægelser på egenkapitalen						KONCERN
T.KR.	Selskabs- kapital	Reserve for udviklings- omkost- ninger	Overført resultat	Moder- sel- skabets aktionærs andel af egenkapitalen	Minoritets- interesser	Egenkapi- tal i alt
Saldo pr. 1. januar 2019	123.688	0	-106.453	17.235	34.274	51.509
Regulering primo	0	13.961	-13.961	0	0	0
Kapitalforhøjelse	0	0	100.000	100.000	0	100.000
Egne anparter	0	0	-526	-526	0	-526
Regulering af renteswaps	0	0	2.337	2.337	0	2.337
Årets resultat	0	0	-115.275	-115.275	24.701	-90.574
Køb af kapitalandele	0	0	0	0	-1.613	-1.613
Betalt udbytte	0	0	0	0	-18.852	-18.852
Overført fra reserve for udviklingsomkostninger	0	1.585	-1.585	0	0	0
Egenkapital pr. 31. december 2019	123.688	15.546	-135.463	3.771	38.510	42.281

Specifikation af bevægelser på egenkapitalen			MODERSELSKAB
T.KR.	Selskabs- kapital	Overført resultat	Egenkapi- tal i alt
Saldo pr. 1. januar 2019	123.688	1.222.827	1.346.515
Kapitalforhøjelse	0	100.000	100.000
Egne anparter	0	-526	-526
Årets resultat	0	-7.312	-7.312
Egenkapital pr. 31. december 2019	123.688	1.314.989	1.438.677

Pengestrømsopgørelse

	KONCERN	
T.KR.	<u>1/1-31/12 2019</u>	<u>1/1-31/12 2018</u>
Resultat før afskrivninger	197.184	114.190
Regulering for ændringer i driftskapital		
Varedebitorer og andre tilgodehavender	57.813	119.195
Handelsvarer	-11.961	94.433
Leverandørgæld, afgifter og anden gæld	-146.156	-144.640
Pengestrøm fra primær drift	96.880	183.178
Betalte renter m.v.	-64.390	-48.494
Modtagne renter m.v.	2.563	2.561
Pengestrøm fra driften	35.053	137.245
Investering, immaterielle og materielle anlægsaktiver	-234.933	-166.541
Afhændelse, materielle anlægsaktiver	52.839	3.358
Investering, finansielle anlægsaktiver	-2.803	-5.358
Pengestrøm fra investeringsaktiviteter	-184.897	-168.541
Kapitalforhøjelse	100.000	50.000
Ansvarlig lånekapital	-77.185	454.863
Afdrag, langfristet gæld	4.644	-22.042
Udbytte	-8.050	-3.728
Udbetaling af overskudsandele m.m. I/S'er	-11.495	-5.857
Ændring af rentebærende bankgæld	-1	-446.103
Pengestrøm fra finansieringsaktiviteter	7.913	27.133
Nettoforskydning i likvide beholdninger og værdipapirer	-141.931	-4.163
Likvide beholdninger og værdipapirer ved årets begyndelse	243.851	248.014
Likvide beholdninger og værdipapirer ved årets udgang	101.920	243.851
Likvider specificeres således:		
Likvid beholdning	101.693	243.572
Værdipapirer	227	279
Likvidbeholdning og værdipapirer ved årets udgang	101.920	243.851

Noter

1. Omsætning

	KONCERN		MODERSELSKAB	
T.KR.	<u>1/1-31/12 2019</u>	<u>1/1-31/12 2018</u>	<u>1/1-31/12 2019</u>	<u>1/1-31/12 2018</u>
Geografiske markeder:				
Danmark	16.307.422	16.637.911	0	0
Grønland, Færøerne og Island	796.570	750.198	0	0
Øvrige Europa	60.845	56.901	0	0
Øvrige verden	174	2.408	0	0
	<u>17.165.011</u>	<u>17.447.418</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Forretningsområder:				
Detail	3.540.411	3.509.144	0	0
Grossist	9.066.297	9.260.517	0	0
Foodservice	4.558.302	4.677.757	0	0
	<u>17.165.011</u>	<u>17.447.418</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

2. Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter vedrører udlejning af ejendomme, forpagtningsafgifter samt fortjeneste ved salg af materielle anlægsaktiver.

Noter

3. Personalemkostninger

T.KR.	KONCERN		MODERSELSKAB	
	1/1-31/12 2019	1/1-31/12 2018	1/1-31/12 2019	1/1-31/12 2018
Gager og løn	1.337.010	1.351.632	0	1.965
Pensioner	94.292	95.357	0	0
Andre omkostninger til social sikring	23.630	23.975	0	81
	1.454.932	1.470.964	0	2.046

Til bestyrelse og direktion er der i regnskabsåret udbetalt nedennævnte lønninger og vederlag m.v.

Bestyrelse	4.600	4.371	0	0
Direktion *	20.650	27.697	0	0
	25.250	32.068	0	0

Det gennemsnitlige antal fuldtidsansatte medarbejdere i regnskabsåret.

	3.260	3.412	0	0
--	--------------	--------------	----------	----------

*I vederlaget til direktionen for 2018 indgår fratrædelsesgodtgørelse til fratrådt koncernchef.

Oplysning vedr. incitamentsprogrammer til ledelsen

Selskabet har incitamentsprogrammer som omfatter ledelsen samt ledende medarbejdere.

Incitamentsprogrammer omfatter muligheden for i perioden 2019-2021 at opnå bonus på maksimalt 26,4 mio. kr. Opnåelsen af bonus er knyttet op på virksomhedens performance.

4. Af- og nedskrivninger

T.KR.	KONCERN		MODERSELSKAB	
	1/1-31/12 2019	1/1-31/12 2018	1/1-31/12 2019	1/1-31/12 2018
IT-software	45.888	74.263	0	0
Goodwill	10.699	31.920	0	0
Produktudviklingsomkostninger	7.290	9.667	0	0
Andre immaterielle anlægsaktiver	14.365	22.279	0	0
Bygninger og bygningsinstallationer	32.606	29.621	0	0
Driftsmateriel og inventar	85.618	91.797	0	0
Indretning af lejede lokaler	31.657	32.101	0	0
	228.123	291.648	0	0

Noter

5. Særlige poster

KONCERN

Der indgår ikke særlige poster i regnskabet for 2019.

Dagrofa-koncernens resultat for 2018 var påvirket af en samlet nedskrivning på i alt 44 mio. kr. på immaterielle aktiver relateret til FoodService-koncernen. Nedskrivningen i 2018 fordelte sig på nedenstående aktivgrupper:

Goodwill	16
Andre immaterielle værdier (primært IT aktiver)	28
	<u>44</u>

MODERSELSKAB

Der indgår ikke særlige poster i regnskabet for 2019.

Der blev i regnskabsåret 2018 gennemført en impairment test af Dagrofa-koncernen. Impairment testen tog udgangspunkt i den af bestyrelsen i Dagrofa godkendte strategiplan fra den 30. oktober 2018 for perioden 2019-2021 samt Dagrofa-koncernens resultatforventninger til perioden 2022-2025. Herved blev der konstateret en nedskrivning på 788 mio. kr. Nedskrivningen blev indregnet i moderselskabsregnskabet med 788 mio. kr. på kapitalandele.

6. Finansielle indtægter

	KONCERN		MODERSELSKAB	
	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
T.KR.	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
Renteindtægter, tilknyttede virksomheder	0	0	0	931
Renteindtægter, bank	632	9	0	0
Renteindtægter, debitorer	1.576	2.414	0	0
Renteindtægter, diverse	39	19	0	0
	<u>2.247</u>	<u>2.442</u>	<u>0</u>	<u>931</u>

7. Finansielle omkostninger

	KONCERN		MODERSELSKAB	
	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
T.KR.	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
Renteudgifter, tilknyttede virksomheder	0	0	15	25
Renteudgifter, bank	11.018	13.610	0	0
Renteudgifter, kreditorer	8	33	0	6
Renteudgifter, prioritetsgæld	8.832	12.750	0	0
Renteudgifter, diverse	21.720	11.828	111	400
Renteudgifter, ansvarligt lån	22.815	10.274	12.575	34
	<u>64.393</u>	<u>48.494</u>	<u>12.701</u>	<u>465</u>

Noter

8. Skat af årets resultat

	KONCERN		MODERSELSKAB	
T.KR.	1/1-31/12 2019	1/1-31/12 2018	1/1-31/12 2019	1/1-31/12 2018
Skat af årets resultat	746	0	6.972	420
Regulering skat tidligere år	286	-2.783	1.699	-19.357
	<u>1.032</u>	<u>-2.783</u>	<u>8.671</u>	<u>-18.937</u>
der fordeler sig således				
Skat af årets resultat	286	-4.228	8.671	-20.382
Skat af egenkapitalbevægelser	746	1.445	0	1.445
	<u>1.032</u>	<u>-2.783</u>	<u>8.671</u>	<u>-18.937</u>

9. Resultatdisponering

	KONCERN		MODERSELSKAB	
T.KR.	1/1-31/12 2019	1/1-31/12 2018	1/1-31/12 2019	1/1-31/12 2018
Minoritetetsinteressers andel af resultat i dattervirksomheder	24.701	16.166	0	0
Årets resultat	-115.275	-241.161	-7.312	-805.428
	<u>-90.574</u>	<u>-224.995</u>	<u>-7.312</u>	<u>-805.428</u>

Noter

10. Immaterielle anlægsaktiver

KONCERN

T.KR.	IT- software	Goodwill	Varemærker og produkt- udvikling*	Andre immaterielle aktiver	Under udførelse
Kostpris pr. 1. januar 2019	309.903	166.361	57.919	91.028	7.525
Overførsler i årets løb til andre poster	7.062	0	0	0	-7.062
Tilgang til kostpris	37.918	187	9.323	0	32.258
Afgang til kostpris	-49.436	-34.783	-908	-9.666	-40
Kostpris pr. 31. december 2019	305.447	131.765	66.334	81.362	32.681
Af- og nedskrivninger pr. 1. januar 2019	231.525	110.194	40.020	64.377	0
Årets af- og nedskrivninger	45.887	10.700	7.291	14.364	0
Afgang vedrørende afhændede aktiver	-49.436	-34.783	-908	-9.666	0
Af- og nedskrivninger pr. 31. december 2019	227.976	86.111	46.403	69.075	0
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december 2019	77.471	45.654	19.931	12.287	32.681

* Regnskabsposten omfatter omkostninger til udvikling af nye produkter, under Private Label, der forventes at give koncernen en fremtidig merindtjening, der overstiger de aktiverede omkostninger.

Noter

11. Materielle anlægsaktiver

KONCERN

T.KR.	<u>Grunde og bygninger</u>	<u>Drifts-materiel og inventar</u>	<u>Indretning af lejede lokaler</u>	<u>Under opførelse</u>
Kostpris pr. 1. januar 2019	1.193.218	897.837	405.604	18.925
Overførsler i årets løb til andre poster	653	1.813	413	-2.879
Tilgang til kostpris	25.052	71.510	37.452	21.421
Afgang til kostpris	<u>-68.873</u>	<u>-39.902</u>	<u>-1.358</u>	<u>-15.843</u>
Kostpris pr. 31. december 2019	<u>1.150.050</u>	<u>931.258</u>	<u>442.111</u>	<u>21.624</u>
Af- og nedskrivninger pr. 1. januar 2019	422.498	573.876	229.774	0
Årets af- og nedskrivninger	32.606	85.618	31.657	0
Afgang vedrørende afhændede aktiver	<u>-37.722</u>	<u>-39.016</u>	<u>-1.543</u>	<u>0</u>
Af- og nedskrivninger pr. 31. december 2019	<u>417.382</u>	<u>620.478</u>	<u>259.888</u>	<u>0</u>
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december 2019	<u>732.668</u>	<u>310.780</u>	<u>182.223</u>	<u>21.624</u>

Bogført værdi af finansielt leasede aktiver udgør 0,5 mio. kr.

Noter

12. Finansielle anlægsaktiver

KONCERN			
T.KR.	Kapital- andele i ass. virks.	Andre værdi- papirer og kapitalandele	Deposita
Kostpris pr. 1. januar 2019	7.014	1.660	70.071
Tilgang til kostpris	0	0	7.054
Afgang til kostpris	0	-1.344	-2.912
Kostpris pr. 31. december 2019	7.014	316	74.213
Værdireguleringer pr. 1. januar 2019	-1.285	-81	-42
Årets resultat	1.164	0	0
Udbytter	-1.125	0	0
Værdireguleringer pr. 31. december 2019	-1.246	-81	-42
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december 2019	5.768	235	74.171

MODERSELSKAB	
T.KR.	Kapital- andele i dattervirks.
Kostpris pr. 1. januar 2019	2.474.995
Tilgang til kostpris	0
Afgang til kostpris	0
Kostpris pr. 31. december 2019	2.474.995
Værdireguleringer pr. 1. januar 2019	-891.000
Årets resultat	0
Udbytter	0
Afgang vedrørende afhændede aktiver	0
Værdireguleringer pr. 31. december 2019	-891.000
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december 2019	1.583.995

Noter

12. Finansielle anlægsaktiver (fortsat)

MODERSELSKAB

Specifikation af kapitalandele

Datterselskaber

Dagrofa ApS	100%	Ringsted
Dagrofa Logistik A/S	100%	Vejle
Dagrofa Foodservice A/S	100%	Ishøj
Dagrofa Bornholm A/S	51%	Rønne
HKI Ost ApS	60%	Ishøj
Grøn Fokus A/S	70%	Ishøj
Prima Frugt A/S	100%	Ishøj
Grambogård A/S	100%	Tommerup
Strandbyfisk ApS	100%	Ishøj
Dagrofa Finansiering A/S	100%	Ringsted
Fog Anlæg A/S	100%	Ringsted
MENY Maagebakken I/S	90%	Odense
MENY Skalborg Bakke I/S	75%	Aalborg
MENY Sæby I/S	51%	Sæby
MENY Borups Allé I/S	51%	Frederiksberg
MENY Hellerup I/S	80%	Hellerup
MENY Østerbro I/S	90%	København Ø
MENY Hundested I/S	51%	Hundested
MENY Nærumvænge Torv I/S	75%	Nærum
MENY Hjallesvej I/S	75%	Odense
MENY Bagsværd I/S	75%	Bagsværd
MENY HCØ Frederikshavn I/S	75%	Frederikshavn
MENY Esbjergærde I/S	75%	Espergærde
MENY Præstø I/S	75%	Præstø
MENY Jægersborg Allé 4 I/S	75%	Charlottenlund

Associerede selskaber

I/S GOBlvin	50%	Valby
I/S Vinikassevis	50%	Valby
I/S BW Wine Solutions	50%	Valby

13. Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser

	KONCERN		MODERSELSKAB	
T.KR.	31/12 2019	31/12 2018	31/12 2019	31/12 2018
Heraf forfalder efter 1 år	42.515	33.008	0	0

Noter

14. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter vedrører forudbetalt husleje mv.

15. Selskabskapital

KONCERN OG MODERSELSKAB

	Nominal værdi T.KR.	% af selskabs- kapital
Beholdningen af egne anparter kan specificeres således:		
Beholdning pr. 1. januar 2019	2.839	2,30
Beholdning pr. 31. december 2019	3.177	2,57

Tilgangen af anparter skyldes ophør af samarbejdet med de pågældende anpartshavere.

16. Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser består af omkostninger til reetablering af butiksljemål, som indregnes på baggrund af estimerede omkostninger ved udtræden af lejemålet. Hensættelsen opgøres som skønnede reetableringsomkostninger pr. Lejemål multipliceret med antal af lejekontrakter.

17. Ansvarlig lånekapital

KONCERN

Der er to ansvarlige lån i Mahia-koncernen. Vilkår for ansvarlig lånekapital til Mahia 17 ApS er beskrevet nedenfor under afsnittet moderselskab. Vilkår for ansvarlig lånekapital til Dagrofa ApS er beskrevet nedenfor.

KFI Erhvervsdrivende Fond og Norgesgruppen Finans AS har ydet et ansvarligt lån til Dagrofa ApS på 200 mio. kr., som træder tilbage overfor andre kreditorer. Lånet er afdragsfrit og løber som minimum til og med 31. maj 2022. Hovedstolen forrentes med 5 % p.a. Renter akkumuleres løbende på lånet.

MODERSELSKAB

KFI Erhvervsdrivende Fond og Norgesgruppen Finans AS har i december 2018 ydet et ansvarligt lån til Mahia 17 ApS på 150 mio. kr., som træder tilbage overfor andre kreditorer. Lånet er afdragsfrit og løber som minimum til og med 31. maj 2022. Hovedstolen forrentes med 5 % p.a. Renter akkumuleres løbende på lånet.

Noter

18. Anden langfristet gæld

T.KR.	KONCERN		MODERSELSKAB	
	31/12 2019	31/12 2018	31/12 2019	31/12 2018
Leasingforpligtelse	221	438	0	0
Langfristet gæld, ekstern	13.271	0	0	0
Huslejedeposita, eksterne	3.610	4.254	0	0
Indefrosne feriepenge (overgangsordning 2019/2020)	48.541	0	0	0
Renteswaps *	1.953	8.502	0	0
	67.596	13.194	0	0

* Mahia-koncernen har indgået to renteswaps, i alt t.kr. 5.110.

Renteswap t.kr. 1.953 udløber 1. januar 2026 og indgår under regnskabsposten anden langfristet gæld, mens renteswap t.kr. 3.157 udløber 31. december 2020 og indgår under regnskabsposten kortfristet del af langfristet gæld.

19. Langfristede gældsforpligtelser

T.KR.	KONCERN		MODERSELSKAB	
	31/12 2019	31/12 2018	31/12 2019	31/12 2018
Indenfor 1 år	63.530	37.026	12	12
Mellem 1 og 5 år	544.404	641.037	162.644	250.068
Efter 5 år	333.183	338.673	0	0
	941.117	1.016.736	162.656	250.080
Heraf forpligtelser fra finansiel leasing:				
Indenfor 1 år	271	292	0	0
Mellem 1 og 5 år	221	438	0	0
Efter 5 år	0	0	0	0
	492	730	0	0

Koncernen har, i begrænset omfang, indgået renteswap-aftaler for prioritetsgælden. Der henvises til note 18.

Noter

20. Udskudt skat/skatteaktiv

T.KR.	KONCERN		MODERSELSKAB	
	2019	2018	2019	2018
Immaterielle anlægsaktiver	53.654	37.204	0	0
Materielle anlægsaktiver	31.472	2.065	0	0
Hensættelser	23.934	26.612	0	0
Andre reguleringer	824	848	0	0
Underskud til fremførsel	225.975	227.148	215.942	216.647
Skatteaktiv før nedskrivning	335.859	293.877	215.942	216.647
Nedskrivning af skatteaktiv pr. 31. december	-335.859	-293.877	-215.942	-216.647
Udskudt skatteaktiv pr. 31. december	0	0	0	0
Udskudt skat er afsat med gældende skattesats svarende til 22%.				
Udskudt skatteaktiv pr. 1. januar	0	0	0	0
Udskudt skat indregnet i resultatopgørelsen	0	0	0	0
Udskudt skat indregnet på egenkapitalen	0	0	0	0
Udskudt skatteaktiv pr. 31. december	0	0	0	0

21. Andre økonomiske forpligtelser, sikkerhedsstillelser og eventualforpligtelser

T.KR.	KONCERN		MODERSELSKAB	
	31/12 2019	31/12 2018	31/12 2019	31/12 2018
Kautionsforpligtelser og garantier*	58.172	58.025	115.655	90.849
*: Heraf overfor datterselskaber			100.613	71.905
Leasingforpligtelser:				
Indenfor 1 år	58.880	58.425	0	0
Mellem 1 og 5 år	140.880	124.057	0	0
Efter 5 år	55.599	39.605	0	0
	255.359	222.087	0	0

Noter

21. Andre økonomiske forpligtelser, sikkerhedsstillelser og eventualforpligtelser (fortsat)

	KONCERN		MODERSELSKAB	
T.KR.	2019	2018	2019	2018
Huslejeforpligtelser:				
Indenfor 1 år	229.818	233.306	1.738	1.738
Mellem 1 og 5 år	944.164	768.737	5.068	6.082
Efter 5 år	865.384	1.028.192	0	0
	2.039.366	2.030.235	6.806	7.820
Til sikkerhed for erhvervslån:				
Ejerpantebreve	52.050	52.050	0	0
Til sikkerhed for prioritetslån:	446.634	502.433	0	12
Tinglyst pant i grunde og bygninger samt driftsmateriel med bogførte værdier på:				
Grunde og bygninger	749.096	812.183	0	0
Driftsmateriel	64.892	98.197	0	0
	582.600	672.153	0	0

Øvrige forhold:

Fra 1. november 2013 har Mahia-koncernens danske selskaber udgjort en selvstændig sambeskatningsenhed med Mahia 17 ApS som administrationselskab. De sambeskattede selskaber hæfter solidarisk for det samlede skattetilsvaret i sambeskatningen.

Mahia 17 ApS har påtaget sig en købsforpligtelse vedrørende en dagligvarebutik til en pris på ca. 3 mio. kr. gældende fra 2020 til 2023. Endvidere har selskabet påtaget sig en driftstilskudsforpligtelse på i alt 0,1 mio. kr. vedrørende to butikker i perioden frem til 2020.

Dagrofa ApS har indgået en franchiseaftale med NorgesGruppen om anvendelse af MENY-konceptet i Danmark. Det årlige honorar der betales herfor, udgør en fast procentdel af den samlede årlige butiksomsætning hos de Dagrofa-tilknyttede butikker. Første gang der skal betales honorar er fra den 1. januar 2020.

Selskabet har en forpligtelse til at tilbagekøbe A-anparter ejet af visse købmænd i tilfælde af disses sygdom eller død. Pr. 31. december 2019 var der 8.695.462 A-anparter udestående og den beregnede dagsværdi udgør DKK 61,7 mio. Norgesgruppen og KFI har afgivet en erklæring om overtagelse af denne tilbagekøbsforpligtelse, såfremt bestyrelsen i Mahia 17 ApS måtte anmode herom. Tilbagekøbsforpligtelsen for Mahia 17 ApS er således afdækket.

Noter

22. Nærtstående parter

KONCERN

NorgesGruppen Danmark ApS, Langelinie Allé 35, 2100 København Ø	Part med betydelig indflydelse
ApS KFI-Figros, Gl. Lundtoftevej 7, 4., 2800 Kgs. Lyngby	Part med betydelig indflydelse

Øvrige nærtstående parter omfatter de øvrige selskaber i Mahia-koncernen under NorgesGruppen samt selskabets direktion og bestyrelse.

Der oplyses kun om transaktioner med nærtstående parter, som ikke er indgået på markedsmæssige vilkår. Der har i året ikke været transaktioner med nærtstående parter, som ikke har været på markedsmæssige vilkår.

MODERSELSKAB

NorgesGruppen Danmark ApS, Langelinie Allé 35, 2100 København Ø	Part med betydelig indflydelse
ApS KFI-Figros, Gl. Lundtoftevej 7, 4., 2800 Kgs. Lyngby	Part med betydelig indflydelse

Øvrige nærtstående parter omfatter de øvrige selskaber i Mahia-koncernen under NorgesGruppen samt selskabets direktion og bestyrelse.

Der oplyses kun om transaktioner med nærtstående parter, som ikke er indgået på markedsmæssige vilkår. Der har i året ikke været transaktioner med nærtstående parter, som ikke har været på markedsmæssige vilkår.

23. Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor

T.KR.	KONCERN		MODERSELSKAB	
	1/1-31/12 2019	1/1-31/12 2018	1/1-31/12 2019	1/1-31/12 2018
Revisionshonorar til PricewaterhouseCoopers	3.126	2.760	725	225
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	67	156	0	0
Skatterådgivning	754	64	732	64
Andre ydelser	3.277	9.803	821	1.013
	7.375	19.826	2.375	2.091

Noter

24. Oplysning om betydningsfulde hændelser, indtruffet efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke indtruffet nogen betydningsfulde hændelser efter regnskabsårets afslutning, som væsentligt vil kunne påvirke selskabets finansielle stilling pr. 31. december 2019.

Som følge af COVID-19-situationen, kan det imidlertid ikke undgås, at det finansielle resultat for Mahia-koncernen vil blive påvirket negativt i forhold til vores oprindelige forventninger, men det er meget vanskeligt på nuværende tidspunkt at udtale sig om omfanget heraf. Situationen er usikker i forhold til det videre forløb af epidemien, herunder de økonomiske konsekvenser det vil have, men det er for nuværende ledelsens forventning, at detailforretningen og Dagrofa Logistik vil få en positiv økonomisk effekt af virussen som følge af et kanalskifte - udebespisning vil falde, mens hjemmebespisning vil stige. I Dagrofa Foodservice står det derimod klart, at COVID-19 vil få en negativ effekt, idet aktivitetsniveauet i specielt den udkørende forretning vil blive påvirket negativt, og der ventes også en negativ effekt i cash & carry-butikkerne, idet disse også betjener kundesegmenter, som er ramt af virussen.

Da der er tale om en ikke regulerende begivenhed, er en eventuel effekt ikke afspejlet i regnskabet.

Anvendt regnskabspraksis

REGNSKABSRUNDLAG

Årsrapporten for Mahia-koncernen og for moderselskabet Mahia 17 ApS er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for store virksomheder i regnskabsklasse C.

Der er foretaget reklassifikationer i balancen og pengestrømsopgørelsen i sammenligningstallene for 2018. Reklassifikationerne har ikke påvirket årets resultat og egenkapital. Hovedtal og nøgletal er opdateret med reklassifikationerne. Den anvendte regnskabspraksis er herudover uændret i forhold til sidste år.

Årsrapporten er aflagt i DKK 1.000.

GENERELT OM INDREGNING OG MÅLING

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, som vedrører regnskabsåret. Værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes, når selskabet som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre et forbrug af selskabets økonomiske ressourcer.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost i det efterfølgende.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af eventuelle afdrag samt tillæg/fradrag af den akkumulerede amortisering af forskellen mellem kostpris og nominelt beløb.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterer på balancedagen.

KONCERNREGNSKABET

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet og dattervirksomheder, hvori moderselskabet direkte eller indirekte ejer mere end 50 % af stemmerne. Kapitalandele i virksomheder, hvori koncernen besidder mellem 20 % og 50 % af stemmerne og udøver en betydelig indflydelse på virksomhedens drift (associerede virksomheder) måles til indre værdi. Den forholdsmæssigt ejede andel af de associerede virksomheders resultat efter skat indregnes som en særskilt post i resultatopgørelsen.

Koncernregnskabet aflægges på grundlag af reviderede regnskaber for moderselskabet og dattervirksomhederne ved en sammenlægning af poster af ensartet karakter. Der foretages eliminering af intern samhandel og andre interne driftsposter, interne mellemværender samt interne avancer.

Den bogførte værdi af moderselskabets kapitalandele i dattervirksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes indre værdi opgjort på det tidspunkt, hvor koncernforholdet blev etableret.

Et positivt forskelsbeløb mellem kostprisen for kapitalandele og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser på anskaffelsestidspunktet indregnes som goodwill under immaterielle anlægsaktiver og afskrives over den økonomiske brugstid, som er fastsat til maksimalt 10 år.

MINORITETSINTERESSER

Minoritetsinteresser udgør en andel af koncernens samlede egenkapital. Årets resultat fordeles i resultatdisponeringen på den del der kan henføres til minoriteterne og den del, som kan henføres til modervirksomhedens kapitalejere.

Minoritetsinteresser indregnes på grundlag af omvurderingen af overtagne aktiver og forpligtelser til dagsværdi på tidspunktet for erhvervelse af datterselskaber.

Ved efterfølgende ændringer i minoritetsinteresser medtages den ændrede andel i resultatet fra tidspunktet for ændringen.

OMREGNING AF FREMMED VALUTA

Transaktioner i fremmed valuta er i årets løb omregnet til transaktionsdagens kurs. Gevinster og tab, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens kurs. Forskelle mellem balancedagens kurs og transaktionsdagens kurs indregnes i resultatopgørelsen.

AFLEDTE FINANSIELLE INSTRUMENTER

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter klassificeres som "Andre tilgodehavender" henholdsvis "Anden langfristet gæld" og under "kortfristet gæld".

Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter indregnes i resultatopgørelsen, medmindre det afledte finansielle instrument klassificeres og opfylder kriterierne for regnskabsmæssig afdækning, jf. nedenfor.

REGNSKABSMÆSSIG AFDÆKNING

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for afdækning af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med de ændringer i dagsværdien af det afdækkede aktiv eller den afdækkede

forpligtelse, som kan henføres med de ændringer i dagsværdien af det afdækkede aktiv eller den afdækkede forpligtelse, som kan henføres til den risiko, der er afdækket.

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som, og opfylder betingelserne for afdækning af forventede fremtidige transaktioner, indregnes på egenkapitalen under overført resultat for så vidt angår den effektive del af afdækningen. Den ineffektive del indregnes i resultatopgørelsen. Resultater den afdækkede transaktion i et aktiv eller en forpligtelse, overføres det beløb, som er udskudt under egenkapitalen, fra egenkapitalen og indregnes i kostprisen for henholdsvis aktivet eller forpligtelsen. Resultater den afdækkede transaktion i en indtægt eller en omkostning overføres det beløb, som er udskudt under egenkapitalen, fra egenkapitalen til resultatopgørelsen i den periode, hvor den afdækkede transaktion indregnes. Beløbet indregnes i samme post som den afdækkede transaktion.

SEGMENTSOPLYSNINGER OM OMSÆTNING

Oplysninger om aktiviteter og geografiske markeder er baseret på koncernens afkast og risici samt ud fra den interne økonomistyring. Koncernens aktiviteter anses som det primære segmentområde.

RESULTATOPGØRELSE

OMSÆTNING

Ved salg af varer indregnes nettoomsætning, når fordele og risici vedrørende de solgte varer er overgået til køber, nettoomsætningen kan måles pålideligt og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele ved salget vil tilgå selskabet

Nettoomsætningen måles til det modtagne vederlag og indregnes eksklusiv moms og med fradrag af rabatter og bonus i forbindelse med salget.

ANDRE DRIFTSINDTÆGTER

Posten indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedens hovedaktiviteter.

VAREFORBRUG

Vareforbrug indeholder det forbrug af varer, der er anvendt for at opnå årets omsætning.

ANDRE EKSTERNE OMKOSTNINGER

Andre eksterne omkostninger indeholder andre personaleomkostninger, eksterne tjenesteydelser, forsikringer, husleje, el- og varmeomkostninger, reparation og vedligeholdelse, markedsføringsomkostninger, fragt, drift af person- og lastbiler samt tab på debitorer med mere.

PERSONALEOMKOSTNINGER

Personaleomkostninger indeholder gager og lønninger samt lønafhængige omkostninger.

FINANSIELLE POSTER

Finansielle indtægter og omkostninger indeholder renter, finansielle omkostninger ved finansiell leasing samt kursregulering på værdipapirer.

SKAT AF ÅRETS RESULTAT

Skat af årets resultat, som består af årets aktuelle skat og årets udskudte skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til egenkapitaltransaktioner. Den skat, der indregnes i resultatopgørelsen, klassificeres som henholdsvis skat af ordinær drift og andre skatter.

Ændringer i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen.

Selskabet er sambeskattet med danske dattervirksomheder med Mahia 17 ApS som administrationselskab. Skatteeffekten af sambeskatningen med dattervirksomhederne fordeles på såvel overskuds- som underskudsgivende virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud). De sambeskattede selskaber indgår i acontoskatteordningen.

BALANCEN

IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

Immaterielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Afskrivning foretages over aktivernes økonomiske brugstid, dog maksimalt over:

IT-software	3-5 år
Goodwill	10 år
Varemærker og produktudvikling	10 år
Andre immaterielle anlægsaktiver	3-7 år

Erhvervet goodwill måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Goodwill afskrives lineært over den økonomiske brugstid, der er vurderet til 10 år. Mahia-koncernen forventer en betydelig vækst i indtjening i fremtiden og goodwill skønnes opretholdt i en 10 årig periode.

Udviklingsprojekter, der er klart defineret og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og fremtidige anvendelsesmuligheder i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigtsmæssigt at markedsføre eller anvende projektet, indregnes som immaterielle aktiver, såfremt kostprisen kan opgøres pålideligt og der er tilstrækkelig sikkerhed for, at den fremtidige indtjening eller nettosalgsprisen kan dække produktions-, salgs-, og distributions- samt ledelses og administrationsomkostninger.

Øvrige udviklingsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen efterhånden som omkostningerne afholdes.

Indregnede udviklingsomkostninger måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter gager og andre eksterne omkostninger som konsulenter og lignende der direkte kan henføres til Mahia-koncernens udviklingsaktiviteter.

Efter færdiggørelsen af udviklingsarbejdet afskrives udviklingsprojekter lineært over den vurderet

økonomiske brugstid fra det tidspunkt hvor aktivet er klar til brug. Afskrivningsgrundlaget reduceres med eventuelle nedskrivninger. Efterfølgende kan aktivets levetid ændres, såfremt ledelsen vurderer at de oprindelige forudsætninger lagt til grund for levetid og en eventuel restværdi måtte være væsentlig ændret.

Levetid og scrapværdi revurderes årligt.

MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostpris omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For egenfremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til løn, materialer og vedligeholdelse m.v.

Reetableringsforpligtelser på lejemål aktiveres ved lejemålets etablering. Forpligtelsen modposteres under hensatte forpligtelser. Aktivet afskrives lineært over lejemålets længde. Reetableringsforpligtelser indgår under indretning af lejede lokaler.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger, baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider, dog maksimalt:

Bygninger	33 år
Installationer	10-20 år
Lager- og butiksinventar	7-10 år
Transportmateriel	5-8 år
Kontorinventar og maskiner	3-5 år
Særlige lagerinstallationer	20 år
Indretning af lejede lokaler	10 år
Reetableringsomkostninger	15 år

Bygningsinvesteringer med en anskaffelsespris under t.kr 100 og øvrige materielle anlægsaktiver med en anskaffelsespris under t.kr 25 omkostningsføres i anskaffelsesåret.

Finansielt leasede aktiver indregnes i balancen og afskrives efter samme retningslinier som ejede aktiver af samme art. Leasingforpligtelser vedrørende finansielt leasede aktiver indregnes i balancen som gældsforpligtelser. Leasingydelsens rentedel indregnes i resultatopgørelsen under finansielle omkostninger.

Avance og tab ved løbende udskiftning af materielle anlægsaktiver indregnes i resultatopgørelsen.

Levetid og scrapværdi revurderes årligt.

NEDSKRIVNING AF ANLÆGSAKTIVER

Såvel immaterielle som materielle anlægsaktiver nedskrives til genvindingsværdien, såfremt denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi. Genvindingsværdien opgøres som den højeste værdi af nettosalgsprisen og kapitalværdien.

FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER

Kapitalandele i datterselskaber måles til kostpris. I tilfælde, hvor kostprisen overstiger genindvindingsværdien, nedskrives til den lavere værdi.

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes og måles i moderselskabets og koncernens regnskab efter indre værdis metode. I balancen indregnes den forholdsmæssige andel af disse virksomheders regnskabsmæssige indre værdi, reduceret med koncerninterne avancer og med tillæg af goodwill. I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af disse virksomheders regnskabsmæssige resultat efter eliminering af koncerninterne fortjenester og med fradrag af afskrivning på goodwill.

VAREBEHOLDNINGER

Beholdningen af indkøbte handelsvarer måles til anskaffelsespris, opgjort efter FIFO-princippet, eller til nettorealisationseværdi, såfremt denne er lavere.

Nettorealisationseværdien for varebeholdninger opgøres som forventet salgssum med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektuere salget, og fastsættes under hensyntagen til omsættelighed og ukurans.

ANDRE VÆRDIPAPIRER OG KAPITALANDELE

Værdipapirer måles til dagsværdi på balancedagen. Børsnoterede værdipapirer måles til børskurs. Andre værdipapirer måles til salgsværdi, baseret på beregnet kapitalværdi. Værdireguleringer indregnes i resultatopgørelsen.

TILGODEHAVENDER

Tilgodehavende måles til den værdi, hvortil de efter en individuel vurdering skønnes at indgå med. Der nedskrives til imødegåelse af forventet tab.

PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER

Periodeafgrænsningsposter vedrører på balancedagen forudbetalt husleje mv.

UDBYTTE

Foreslået udbytte indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på generalforsamlingen. Udbytte, som forventes udbetalt for året, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

EGNE ANPARTER

Erhvervelse, salg og udlodning af egne anpartar indregnes direkte på egenkapitalen.

HENSATTE FORPLIGTELSER

Hensatte forpligtelser indregnes, når selskabet som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre et forbrug af selskabets økonomiske ressourcer. Hensatte forpligtelser måles som det bedste skøn på balancedagen over de udgifter, der er nødvendige for at afvikle forpligtelsen. Andre hensatte forpligtelser vedrører på balancedagen reetableringsforpligtelser i forhold til reetablering af lejemål.

UDSKUDTE SKATTEAKTIVER OG -FORPLIGTELSER

Der indregnes udskudt skat af alle midlertidige forskelle mellem regnskabs- og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende ikke-

skattemæssigt afskrivningsberettiget goodwill samt andre poster, hvis disse - bortset fra ved virksomhedsovertagelser - er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have effekt på det regnskabsmæssige resultat eller den skattepligtige indkomst.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter alternative beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettiget skattemæssigt underskud, måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser præsenteres modregnet inden for samme juridiske skatteenhed.

AKTUELLE SKATTETILGODEHAVENDER OG -FORPLIGTELSE

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter. Tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

FINANSIELLE GÆLDSFORPLIGTELSE

Fastforrentede lån som realkreditlån og lån hos kreditinstitutter, der forventes holdt til udløb, indregnes ved låneoptagelse til det modtagne provenu med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles lånene til amortiseret kostpris, svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi (kurstabet) indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

Gæld til leverandører, tilknyttede og associerede virksomheder samt anden gæld måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominel værdi.

PENGESTRØMSOPGØRELSE

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens pengestrømme for året opdelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt koncernens likviditer ved årets begyndelse og slutning.

Der er ikke udarbejdet pengestrømsopgørelse for moderselskabet, idet moderselskabets pengestrømme er indeholdt i pengestrømsopgørelsen for koncernen.

Pengestrøm fra driftsaktiviteten opgøres som årets resultat reguleret for ændring i driftskapitalen og ikke kontante resultatposter som af- og nedskrivninger og hensatte forpligtelser. Driftskapitalen omfatter omsætningsaktiver minus kortfristede gældsforpligtelser eksklusive de poster, der indgår i likvider.

Pengestrøm fra investeringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra optagelse og tilbagebetaling af langfristede gældsforpligtelser samt ind- og udbetalinger til og fra selskabsdeltagerne.

Likvide midler består af "Likvide beholdninger" og "Værdipapirer" under omsætningsaktiver. "Værdipapirer" består af kortfristede værdipapirer med ubetydelig risiko for værdiændringer, som uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger.

Pengestrømsopgørelsen kan ikke udledes alene af det offentliggjorte regnskabsmateriale.

FORKLARING AF NØGLETAL

EBITA-grad	=	$\frac{\text{Resultat før afskrivninger på goodwill og finansielle poster} \times 100}{\text{Omsætning}}$
Afkast på investeret kapital	=	$\frac{\text{Resultat før afskrivninger på goodwill og finansielle poster} \times 100}{\text{Investeret kapital}}$
Egenkapitalandel	=	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$
Forrentning af egenkapital	=	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$
Investeret kapital	=	Ikke rentebærende arbejdskapital tillagt ikke rentebærende anlægsaktiver. (Goodwill måles til anskaffelsessum)